សៀវភៅសិក្សា

ភាសិតសម្រាំង

អធិប្បាយតាមលំដាប់អក្សរ

[illegible]

៣

…ាគារ ប៊ុក-ផាប ភ្នំពេញ

Tome III
R.L. 5-9-55
C.807

ភាសិតសម្រាំង

ភាគ ៣

អធិប្បាយតាមលំដាប់អក្សរ

B.135-1649 3.4

ការផ្សាយរបស់

បណ្ណាគារ ប៊ុត-ឆាង

លេខ ១០ រុក្ខវិថីអាល់បែរតែ-១ ភ្នំពេញ

ព.ស. ២៤៩៨, គ.ស. ១៩៥៥

(ទុកសិទ្ធិ)

ខេត្រ - ខេម

អធិការបឋមសិក្សា

សេចក្ដីណែនាំ

គ្រូបង្រៀននៅសាលាបឋមសិក្សា

រោងពុម្ព ហង្ស . រី វិថីអូហ៊ីយេរលេខ ៧៧ ភ្នំពេញ

ទុកសិទ្ធិ

ព. ស. ២៤៩៨ គ. ស. ១៩៥៥

របៀបរៀបចំកន្លែងរៀន – វិន័យរបស់សិស្ស

អំពីការបំបែកសិស្សឲ្យទៅតាមថ្នាក់

នៅក្នុងសាលានីមួយៗ គេបំបែកសិស្សឲ្យទៅនៅតាមថ្នាក់ :

កុមារដ្ឋាន

បរិវច្ចនដ្ឋាន

អាទិកដ្ឋាន

មធ្យមដ្ឋាន ឆ្នាំទីមួយ

មធ្យមដ្ឋាន ឆ្នាំទីពីរ

ឧត្តមដ្ឋាន

តាមចំណេះរបស់វា ដែលគេបានស្គាល់ ដោយគេបានឲ្យវាប្រឡងកាលពីចុងឆ្នាំសិក្សា ដែលកន្លងទៅហើយនោះ ។

អំពីការរៀបចំសិស្សក្នុងថ្នាក់

ក្នុងថ្នាក់នីមួយៗតាមធម្មតា គេឲ្យសិស្សតូចៗអង្គុយខាងមុខ សិស្សធំៗខាងក្រោយ ឥតមានគិតថា សិស្សនេះពូកែ សិស្សនោះខ្សោយ តែគេមិនត្រូវភ្លេចថា បើមានសិស្សណាត្រចៀកធ្ងន់ ឬភ្នែកអន់ គេទុក

ឲ្យវាអង្គុយខាងមុខដែរ តែគេឲ្យវាអង្គុយនៅចុងៗតុ ដើម្បីកុំឲ្យបាំងសិស្សដែលអង្គុយខាងក្រោយ ។ ម្យ៉ាងទៀត គេមិនឲ្យសិស្សរប៉ុលរប៉ូចអង្គុយជិតគ្នាទេ ព្រោះវាមុខជានឹងមានឱកាសប្រឡែងគ្នាជាមិនខាន ។ បើមានសិស្សច្រើនពួក ផ្សេងៗពីគ្នា គេក៏មិនឲ្យវាអង្គុយលាយឡំគ្នាដែរ គេមិនឲ្យពួកនេះ អង្គុយក្រោយពួកនោះ គេទុកដាក់ឲ្យពួកសិស្សនីមួយ ៗ អង្គុយទឹមគ្នា ។ គេមិនត្រូវឲ្យសិស្សអង្គុយផ្តុំគ្នា តាមសាសន៍របស់វាទេ ។

ឯការពិនិត្យ មើលត្រចៀកនឹងក្រចកនោះ គេត្រូវធ្វើនៅវេលាដែលសិស្សទើបចូលមករៀន ។

ការណីយកិច្ចរបស់សិស្សដែលនៅក្នុងថ្នាក់

សិស្សទាំងអស់ ត្រូវថែខ្លួនប្រាណ និងសំលៀកបំពាក់ឲ្យបានស្អាតជានិច្ច ។ គ្រូត្រូវពិនិត្យមើលការនេះ ព្រឹក-ល្ងាច រៀងរាល់ថ្ងៃ ក្នុងវេលាដែលសិស្សឈរដំរៀបគ្នាបំរុងនឹងចូលរៀន ។ ក្នុងថ្នាក់រៀននីមួយ ៗ សិស្សមិនត្រូវដើរចេញពីកន្លែងរបស់ខ្លួនឥតច្បាប់ ហោលកំទេចក្រដាស ខាក ស្តោះ ថ្ពាក់តុ ឬជើងម៉ា គូរ ឬសរសេរលើជញ្ជាំង ។ សិស្សនីមួយ ៗ ត្រូវឲ្យចេះកោតខ្លាចគ្រូបាធ្យាយ៍ កាន់កិរិយាសុភាពរាបទាបគ្រប់វេលា ចំពោះគូកន ។ ក្នុងវិស្សមោកាស សិស្សណាក៏ដោយ មិនត្រូវនៅក្នុងកន្លែងរៀនទេ ។

ចលនារបស់សិស្សទាំងឡាយ ចេញពីកន្លែងរៀនក្តី ទៅដំបន់ណាក្តី ចូលទៅក្នុងកន្លែងរៀនវិញក្តី ត្រូវធ្វើឲ្យមានរបៀបរៀបរយ ។

ទណ្ឌកម្ម

គ្រូមិនត្រូវ ជាដាច់ខាត វាយសិស្សនឹងរំពាត់ ។ គ្រូណាដែលមិនធ្វើតាមបញ្ញត្តិខាងលើនេះ សំដែងឲ្យឃើញថា គ្រូនោះមិនប៉ុនប្រសប់ក្នុងការបង្ហាត់បង្រៀនសិស្ស ។

បើសិស្សណាប្រព្រឹត្តខុស-ធ្ងន់ គ្រូមានអំណាច :

ក) ឲ្យពិន្ទុអាក្រក់ ;

ខ) ដាស់តឿនដោយអនុគ្រោះ មិនចំអកឡកឡឺយ មិនបង្អាប់បន្តុះ ;

គ) ដាក់ការផ្សេងៗ ថែមពីការធម្មតាឲ្យធ្វើក្រៅពេលរៀន គឺឲ្យសរសេរ ២៥ ចប់ – ៥០ ចប់ – ១០០ ចប់ – ១៥០ ចប់ ។ល។ ឃ្លាណាដែលអាចញុំាងសិស្សឲ្យប្រព្រឹត្តបានប្រសើរឡើង ។

ឃ) ឯទោសដល់ទៅដេញមិនឲ្យរៀន ពោះ ៤–១០ ថ្ងៃក្តី មិនឲ្យរៀនរហូតក្តី នោះត្រូវចាងហ្វាងសាលាកាត់ទោស ដោយបានព្រមព្រៀងជាមួយនឹងគ្រូទាំងអស់ផង ។ បើមានទោសដល់បែបនេះ ចាងហ្វាងសាលា ត្រូវធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍ ផ្ញើទៅជូនលោកអធិការ ។

របៀបបង្រៀន

របៀបបង្រៀនសរសេរអក្សរ

ការនេះសំខាន់ណាស់ ព្រោះអក្សរនីមួយ ៗ គេមិនមែនគ្រាន់តែគូសឲ្យកើតជាតួអក្សរនោះទេ ព្រោះមានតួអក្សរខ្លះ គេចាប់ពីក្រោមទៅលើ ខ្លះទៀតគេចាប់ពីលើចុះមកក្រោមវិញ ។

ដើម្បីនឹងបង្រៀនសរសេរតួអក្សរនីមួយ ៗ :

១) គ្រូយកតួអក្សរនោះមកបង្ហាញសិស្សទាំងអស់គ្នា ។

២) គ្រូសរសេរតួអក្សរនោះដោយច្បាស់លាស់ នៅលើក្តារខៀនបញ្ឈរ ព្រមទាំងពន្យល់ឲ្យសព្វគ្រប់ផង ។

៣) គ្រូនាំសិស្សទាំងអស់ ឲ្យវាសនឹងអង្គុលដៃ តាមខ្យល់តួអក្សរ ដែលគ្រូទើបនឹងសរសេរបង្ហាញនៅលើក្តារខៀនបញ្ឈរ ។

៤) ចាត់សិស្សមួយ ឬ ពីរនាក់ ឲ្យមកសរសេរតួអក្សរនោះនៅលើក្តារខៀនបញ្ឈរ ឲ្យសិស្សទាំងអស់គ្នាមើល តើមានខុសត្រង់ណាខ្លះ ដើម្បីឲ្យវាកែឲ្យបានសមរម្យឡើង ។

៥) ឲ្យសិស្សទាំងអស់គ្នា សរសេរតួអក្សរនោះនៅ -

ការធ្វើ រូបលើកបង្ហាញគ្រូ បើមានសិស្សណាសរសេរតួអក្សរនោះ មិនត្រឹមត្រូវទេ ត្រូវឲ្យវាកែឲ្យបានគួរសមឡើង ។

របៀបបង្រៀនស្រះ

ដំបូងបង្អស់ គេត្រូវបង្រៀនសិស្សអាន – សរសេរអក្សរ (អ) ពេញតួ ផ្សំនឹងស្រះនិស្ស័យ ឲ្យចេះជាប្រាកដ ។ លុះដល់កាលណាសិស្សចេះអាន ចេះសរសេរអក្សរ (អ) ពេញតួ ផ្សំនឹងស្រះនិស្ស័យហើយ គេលុបអក្សរ (អ) ពេញតួចេញ ឲ្យនៅតែស្រះនិស្ស័យ ដើម្បីនឹងយកទៅផ្សំនឹងព្យញ្ជនៈឯទៀត ។ គេមិនត្រូវបង្រៀនអក្សរ (អ) ពេញតួ ផ្សំនឹងស្រះនិស្ស័យទាំងអស់តែម្ដងទេ ។ ក្នុងមួយពេល ៗ គេបង្រៀនតែ (អ) នឹង (អា) ប៉ុណ្ណោះសិនបានហើយ តែគេនាំឲ្យសិស្សសង្កេតមើល តើ (អា) ខុសពី (អ) ត្រង់ណាខ្លះ តើគេដាក់អ្វីថែមលើ (អ) ទើបបានទៅជា (អា) ។

តពីនេះទៅ គេបង្រៀនតែ (អិ) នឹង (អី) ក៏គ្រប់គ្រាន់ហើយ គេនាំសិស្សឲ្យសង្កេតមើលតើ (អិ) នឹង (អី) ប្លែកគ្នា ពីអក្សរ (អ) មកអំពីអ្វី ៗ (អិ) ប្លែកពី (អ) ដោយមានរង្វង់មួយវែងដាក់ពីលើ (អី) ប្លែកពី (អិ) ដោយមានក្បៀសមួយនៅលើរង្វង់វែង ។

គេបង្រៀនបន្តិចម្ដងៗ ដូចបានពណ៌នាខាងលើនេះទាល់តែចប់ ។

របៀបផ្សំព្យញ្ជនៈនឹងស្រៈនិស្ស័យ

ដើម្បីបង្រៀនសិស្សឲ្យចេះផ្សំព្យញ្ជនៈនឹងស្រៈនិស្ស័យ គ្រូត្រូវឲ្យមានតួអក្សរនឹងស្រៈនិស្ស័យនីមួយៗ សរសេរដោយច្បាស់លាស់លើក្រដាសក្រាស់មួយសន្លឹកៗ ឧបមា ដូចជាបង្រៀន (កា) (កុ) (កើ) (កេ) (កោះ) ។ល។ គ្រូត្រូវយកក្រដាសក្រាស់ ដែលមានតួអក្សរ (ក) ហើយនឹងក្រដាសដែលមានស្រៈនិស្ស័យមកបង្ហាញ ហើយសួរសិស្សថា នេះអក្សរអ្វី? – ស្រៈអ្វី? ។ គ្រូផ្សំតួអក្សរ (ក) នឹងស្រៈនិស្ស័យ (ើ) ឲ្យសិស្សមើល រួចឲ្យសិស្សម្នាក់រក (កើ) ដែលគ្រូសរសេរមុនពេលចូលរៀន នៅលើក្ដារខៀនបញ្ជរ ។

គេបង្រៀន (កា) (កុ) (កេ) (កោះ) ។ល។ ដូចបានពន្យល់ខាងលើនេះ ។

របៀបបង្រៀនអាននៅថ្នាក់ដំបូង

១– គ្រូបង្ហុលពាក្យនីមួយៗ ដែលបានសរសេរទុកជាមុន នៅលើក្ដារខៀនបញ្ជរ ឲ្យសិស្សម្នាក់អាន ។ បើសិស្សនេះ

មើលមិនរួច គ្រូត្រូវឲ្យសិស្សម្នាក់ទៀតអាន ហើយឲ្យវាបំបែក ឬប្រែកប ឲ្យគូកនវាស្ដាប់ ដើម្បីឲ្យវាបានយល់ផង ។

២– ឲ្យសិស្សមួយពួកអានព្រមគ្នា ក្នុងមួយពួក ៗ ត្រូវឲ្យមានសិស្សតែ ៥ ឬ ៦ នាក់ ដែលមានចំណេះស្មើគ្នា ។ ពួកនីមួយៗ ត្រូវមានឈ្មោះ ដោយយកឈ្មោះសិស្សណាដែលប្រសើរជាងគេ នៅក្នុងពួកនោះ ដូចជា “ពួកចៅសម” ។ បើចៅសមនេះប្រព្រឹត្តអំពើអ្វីដ៏មិនគប្បី ត្រូវបដិសេធឈ្មោះវាចេញ យកឈ្មោះសិស្សមួយនាក់ទៀត ក្នុងហ្វូងរបស់វានោះ ដាក់ជំនួសចៅសម ។ ក្នុងកន្ទុងរៀនមួយ ៗ ឲ្យសិស្សអានតាមពួកៗ បានហើយ កុំឲ្យសិស្សទាំងអស់មើលព្រមគ្នា ព្រោះជាការនាំឲ្យថ្នាក់ដែលនៅជិតខាងគេស្ដាប់អ្វីពុំបានសោះ ។

៣– ឲ្យសិស្សម្នាក់អានតៗគ្នា សិស្សនីមួយៗមិនត្រូវអានទាល់តែចប់ រួចឈប់ទៅទេ ត្រូវអានបានតែបន្តិច គ្រូបញ្ឈប់វា រួចចាត់សិស្សម្នាក់ទៀតឲ្យអានតទៅ លុះត្រាតែកាលណាគ្រូឲ្យឈប់ ។ គេឲ្យសិស្សអានម្នាក់ម្ដង បានពីរបីនាក់ គេឲ្យសិស្សមួយពួកអានត ។ គេត្រូវធ្វើបែបនេះ វៀងរហូតលុះអស់ពេលដែលត្រូវបង្រៀនអាន ។

របៀបបង្រៀនអាន

នៅថ្នាក់ អាទិកដ្ឋាន មធ្យមដ្ឋាន ឧត្តមដ្ឋាន

គ្រូត្រូវហ្វឹកហ្វឺនសិស្ស ឲ្យវាអានដូចជាវានិយាយ ទៅកាន់គូកនវា ដូចជាគេនិយាយតាមធម្មតា ។

១– គ្រូអានបទមួយចប់ ជាគំរូឲ្យសិស្សស្ដាប់ តាមសេចក្ដីរំលឹកខាងលើនេះ ។

២– ឲ្យសិស្សអានមួយវគ្គម្ដង ៗ ព្រមទាំងពន្យល់ពាក្យណាដែលសិស្សពុំទាន់ស្គាល់ ដោយរកពាក្យដែលមានន័យប្រហែលគ្នា ឬដែលមានន័យផ្ទុយពីគ្នា ឬដោយយកគំនូរមកបង្ហាញ បើគ្មានតួរបស់ ឬធ្វើកិរិយាឲ្យសិស្សឃើញ ។

៣– ឲ្យសិស្សអានម្នាក់ម្ដង ៗ ត ៗ គ្នា តាមវគ្គៈ ហើយសួរបញ្ជាក់ អំពីពាក្យណាដែលបានពន្យល់រួចមកហើយ ។

៤– ឲ្យសិស្សអានបទទាំងមូល ម្នាក់ម្ដង មួយពួកម្ដង ៗ ព្រមទាំងសួរបញ្ជាក់សេចក្ដីដែលគេអធិប្បាយ ។

៥– ឲ្យសិស្សសង្ខេបបទដែលទើបនឹងអានរួច ហើយឲ្យរកគោលសេចក្ដីដែលគេអធិប្បាយ ។

របៀបបង្រៀនពាក្យ និង ភាសា

ពាក្យដែលយកមកបង្រៀន ត្រូវជ្រើសយកពីក្នុងបទដែលបានអានរួចមកហើយ ព្រមទាំងពាក្យណាដែលមានន័យប្រហែលគ្នា ពាក្យណាដែលមានន័យផ្ទុយពីគ្នា ។

ចំពោះពាក្យនីមួយ ៗ ដែលត្រូវបង្រៀននោះគេ :

១– ឲ្យសិស្សចេះអាន ចេះសរសេរ ដោយច្បាស់លាស់ ហើយត្រឹមត្រូវផង ;

២– ឲ្យសិស្សស្គាល់ន័យរបស់ពាក្យនីមួយ ៗ ជាប្រាកដ ដោយពន្យល់ដូចកាលបង្រៀនអាន ។

៣– ឲ្យសិស្សចេះប្រើពាក្យនីមួយ ៗ ក្នុងឃ្លាដែលគេធ្លាប់ប្រើជាធម្មតា ។ បើសិស្សរកសេចក្ដីពុំបានល្អទេ គេត្រូវជួយណែនាំវា នឹងពាក្យសួរ ។ គេឲ្យសិស្សម្នាក់ សរសេរឃ្លាល្អ ៗ នៅលើក្ដារខៀន បញ្ជរ ដើម្បីទុកឲ្យសិស្សចម្លងដាក់ក្នុងសៀវភៅរបស់វា ។ ក្នុងភាសានីមួយ ៗ គេមិនដែលយកពាក្យតែឯកឯងមកប្រើទេ គេបញ្ចេញមតិរបស់គេ ដោយសរសេរក្ដី ដោយវាចាក្ដី ជាឃ្លា ៗ ។

របៀបបង្រៀនតែងសេចក្ដី

នៅថ្នាក់ទាប ៗ គេឲ្យសិស្សបំពេញឃ្លា ឲ្យសិស្សតែងជាឃ្លា នឹងពាក្យដែលគេស្គាល់ ឲ្យសិស្សឆ្លើយតាមពាក្យសួរ ចំពោះលើវត្ថុណាដែលបានបង្រៀនរួចមកហើយ ។ នៅថ្នាក់ខ្ពស់ ៗ គេឲ្យតែងជាសេចក្ដីតាមរឿងដែលគេចោទ ។

មុននឹងឲ្យសិស្សតែងសេចក្ដី គេឲ្យសិស្សអានរឿងដែលចោទនោះ គេពន្យល់ពាក្យពិបាក ៗ រួចគេនាំសិស្សឲ្យរកគោលសេចក្ដី ។

ក្នុងការតែងសេចក្ដីនីមួយ ៗ មានបីចំណែក :

១– សេចក្ដីផ្ដើម ;

២– តួសេចក្ដី ;

៣– សេចក្ដីបញ្ចប់ – យោបល់ ;

លុះរកគោលសេចក្ដីបានស្រេចហើយ គេនាំសិស្ស ដោយចោទសួរ ឲ្យអធិប្បាយមាត់ទទេ ក្នុងគោលនីមួយ ៗ ។

ចំណែកដែលពិបាកជាងគេ ដែលសិស្សភាគច្រើនរកពុំឃើញ គឺយោបល់ ។

បើអធិប្បាយអំពីរបស់អ្វីមួយ ដូចជាជង់ប៉ាកកា សិស្សមិនត្រូវថ្លែងថា:
“ខ្ញុំត្រូវប្រយ័ត្នមិនឲ្យបាត់ជង់ប៉ាកការបស់ខ្ញុំទេ ព្រោះឪពុកម្ដាយខ្ញុំ ត្រូវ

បំណាយប្រាក់ទិញដង់ប៉ាកកាថ្មីឲ្យខ្ញុំទៀត » ។ គួរតែនាំសិស្ស ឲ្យ
បញ្ចេញសេចក្ដីដូចបែបនេះ "បើគ្មានដង់ប៉ាកកា តើយើងនឹងបានអ្វីយក
មកសរសេរឲ្យបានស្រួល ហើយបានរហ័សផង មានតែយកស្លាបសត្វ
មកប្រើដូចមនុស្សជាន់ដើម ។ តើយើងនឹងទៅរកស្លាបសត្វឯណាឲ្យបាន
គ្រប់គ្នា ។ ចុះស្លាបសត្វនីមួយ ៗ អាចឲ្យយើងសរសេរបានប៉ុន្មានថ្ងៃ ?
ប៉ុន្មានខែ ?" ។

បើអធិប្បាយអំពីសត្វវិញ ដូចជាដំរី ក្នុង "យោបល់" សិស្សមិន
ត្រូវនិយាយថា : "ដំរីមានប្រយោជន៍ណាស់" ។ គេត្រូវនាំសិស្សឲ្យ
រកសេចក្ដីដូចបែបនេះវិញ "បើដំរីមានភ្លុកធំ សមល្មមនឹងខ្លួនវា តើវានឹង
គាបយ៉ាងណាទៅ ។ បើជើងវាស្រៀវិញ តើជើងនោះអាចទ្រខ្លួនវារួច
ឬទេ ?" ។

ក្នុងសេចក្ដីអធិប្បាយរបស់សិស្ស ឧបមា : អំពីឆ្កែ សិស្សច្រើន
ដាក់ដូច្នេះ "ខ្ញុំស្រឡាញ់ឆ្កែខ្ញុំណាស់" ។ គួរតែនាំសិស្សឲ្យសរសេរ
យ៉ាងនេះទៅវិញ "បើឪពុកម្ដាយខ្ញុំគ្មានឆ្កែទេ គាត់ត្រូវរកមនុស្សឲ្យចាំ
ផ្ទះនៅវេលាយប់ ដូច្នេះឆ្កែជាសត្វមានប្រយោជន៍ដល់ម្ចាស់វា គេត្រូវបំ-
ប៉នបំណាក់វាឲ្យគ្រប់គ្រាន់ ។ តែកាលណាវាឆ្កួត វានឹងឲ្យទោសដល់មនុស្ស
យើងជាមិនខាន" ។

របៀបកែតែងសេចក្ដី

តាមធម្មតា សិស្សត្រូវរៀបចំ រួចចម្លងសេចក្ដីអធិប្បាយរបស់វាដាក់ក្នុងសៀវភៅ ឬក្រដាស់មួយសន្លឹក ក្រៅពីពេលរៀន នៅឯផ្ទះរបស់វា ។

១– ការកែសៀវភៅនីមួយ ៗ ។

លុះអស់រយៈកាល គេត្រូវប្រមូលសៀវភៅ ឬក្រដាសនោះ យកមកអានហើយគូសពីក្រោមនឹងទឹកក្រហម ពាក្យណាដែលសរសេរមិនត្រឹមត្រូវ ឃ្លាណាដែលឆ្គង ដែលគេស្ដាប់មិនបាន ដែលមានប្រើពាក្យមិនសមរម្យ រួចគេត្រាពិន្ទុឲ្យតាមការគួរ ។

២– ការកែនៅលើក្ដារខៀនបញ្ឈរ ។

ដល់ពេលតែងសេចក្ដីបន្ទាប់ គេឲ្យសិស្សចម្លងដាក់លើក្ដារខៀនបញ្ឈរ មុនពេលចូល-រៀន ពាក្យណា ឃ្លាណាដែលគេបានគូសពីក្រោមនឹងទឹកក្រហម ៗ ដល់សិស្សទាំងអស់គ្នាចូលមកក្នុងកន្លែងរៀន គេនាំសិស្សនោះឲ្យកែពាក្យ ឬឃ្លា ដែលសរសេរនៅលើក្ដារខៀនបញ្ឈរ ។ ឯសិស្សនីមួយ ៗ វាកែពាក្យ ឬឃ្លាក្នុងសៀវភៅរបស់វា ។

នៅទីបំផុត គេឲ្យសិស្សពីរ - បីនាក់ អានសេចក្ដីដែលវាតែងបានល្អត្រឹមត្រូវ ឲ្យសិស្សទាំងអស់គ្នាស្ដាប់ ។

របៀបកែការហាត់គ្រប់មុខ

ការឲ្យសិស្សបំពេញឃ្លា ឲ្យសិស្សឆ្លើយទឹងពាក្យចោទ ការកែបំណោទ ។ល។ គេត្រូវកែនៅក្នុងកន្ទុងរៀន ។

១_ កែនៅលើក្ដារខៀនបញ្ជរ ។ គេត្រូវចោទសួរបំពោះទៅសិស្សទាំងអស់គ្នា ។ គេឲ្យសិស្សដែលលើកដៃបំពេញឃ្លាឆ្លើយទឹងពាក្យសួរ តែមាត់ទទេ ។ គេត្រូវចាត់សិស្សម្នាក់ឲ្យទៅឈរជិតក្ដារខៀនបញ្ជរ រកសិស្សណាដែលសរសេររហ័ស ហើយច្បាស់លាស់ផង ដើម្បីឲ្យវាសរសេរនៅលើក្ដារខៀនបញ្ជរ សេចក្ដីឆ្លើយរបស់គូកនវា គឺចម្លើយណាដែលគ្រូឲ្យសរសេរ ។

២_ កែក្នុងសៀវភៅរបស់សិស្ស ។

លុះធ្វើដូចបានពណ៌នាខាងលើនេះរួចហើយ សិស្សទាំងអស់បើកសៀវភៅ ហើយកែការហាត់របស់វាតាមគំរូដែលនៅលើក្ដារខៀនបញ្ជរ ។

ក្នុងពេលនេះ គ្រូត្រូវដើរត្រួតត្រាមើលសិស្ស ហើយទឹងដាក់ពិន្ទុឲ្យការហាត់របស់សិស្សទីមួយ ៗ តាមការគួរ ។

របៀបបង្រៀនចម្លង — សរសេរតាមសូត្រ

១_ សូត្រពាក្យឲ្យសិស្សស្ដាប់ ឲ្យវាថាតាម ។ គេជ្រើស

យកពាក្យក្នុងបទដែលរៀនអានរួចមកហើយ មកសូត្រឲ្យសិស្សស្ដាប់ ឲ្យវាថាតាម ។ បទនេះគេទុកលើក្ដារខៀនបញ្ឈរ ដើម្បីឲ្យសិស្សទាំងអស់គ្នាមើល ។

២– ឲ្យសិស្សសរសេរពាក្យក្នុងក្ដារឆ្នួន ។ មុននឹងសរសេរពាក្យនោះ មានសិស្សខ្លះ ដែលពុំសូវស្ទាត់វារកនៅលើក្ដារខៀនបញ្ឈរ ពាក្យដែលគ្រូទើបនឹងសូត្រ រួចទើបវាសរសេរក្នុងក្ដារឆ្នួនរបស់វា ។ តាមរបៀបនេះសិស្សមើលរួច ទើបវាសរសេរ ។ ហេតុនេះហើយបានជាគេប្រើស័ព្ទ "ចម្លង – សរសេរតាមសូត្រ" ។

៣– កែពាក្យដែលសិស្សទើបនឹងសរសេរ ។ គេឲ្យសិស្សទាំងអស់គ្នាលើកក្ដារឆ្នួន ។ បើមានសិស្សណាសរសេរពាក្យនោះខុស គេឲ្យវាចេញពីកន្លែងវា យកទាំងក្ដារឆ្នួនរបស់វាមកផង ។ គេឲ្យវារកនៅលើក្ដារខៀនបញ្ឈរ ពាក្យដែលវាទើបនឹងសរសេរ ឲ្យវាផ្គូរពាក្យរបស់វា នឹងពាក្យដែលគេសរសេរនៅលើក្ដារខៀនបញ្ឈរ តើពាក្យទាំងពីរនេះខុសពីគ្នាត្រង់ណាខ្លះ រួចគេឲ្យវាកែតាមពាក្យដែលសរសេរនៅលើក្ដារ-ខៀនបញ្ឈរ ។

វិធីធ្វើនេះ គេប្រើតែនៅថ្នាក់ណាដែលសិស្សទើបនឹងរៀនអានរៀនសរសេរ ។

របៀបបង្រៀនសរសេរតាមសូត្រ – រៀបចំ (Dictée préparée)

គេសរសេរបទដែលត្រូវយកមកបង្រៀន ដាក់លើក្ដារខៀនបញ្ឈរ មុនពេលចូលរៀន ។

១– គេឲ្យអានបទនោះ ហើយពន្យល់ពាក្យពិបាក ។ ការត្រង់នេះគេធ្វើដូចកាលគេបង្រៀនអាន ។

២– គេឲ្យអាន – បំបែក – សរសេរ ពាក្យដែលត្រូវរៀន ។ ពាក្យនេះគេជ្រើសក្នុងបទដែលទើបនឹងអាន ។

ក) គេឲ្យសិស្សរកពាក្យឯទៀត ដែលមានអក្ខរាវិរុទ្ធ ស្រដៀងគ្នា នៅខាងដើមពាក្យ ឬនៅខាងចុងពាក្យ ។ ឧបមាដូចជា: កង្កែប, អង្គុយ; បញ្ចើម, ជញ្ជាំង; ប៉ុន្តែ, បន្ថែម ។ល។ ប្រសាសន៍, ប្រយោជន៍ៗ

ខ) គេនាំសិស្សឲ្យរកពាក្យឯទៀត ដែលមានសំឡេងដូចពាក្យ ដែលគេបង្រៀន តែមានន័យខុសគ្នា ឧបមាដូចជា: បាត្រ, បាទ, បាត គេឲ្យវាសរសេរពាក្យនោះនៅក្នុងក្ដារឆ្នួន ។ គេពន្យល់សិស្សឲ្យឃើញច្បាស់ថា ពាក្យនេះគេសរសេរយ៉ាងនេះ ពាក្យនោះគេសរសេរយ៉ាងនោះ ។ ឯគ្រូត្រូវសរសេរពាក្យទាំងនោះ ដែលសិស្សរកបាន នៅលើក្ដារខៀនបញ្ឈរតាម ។ ពួក ។

៣– គេពន្យល់ពាក្យណាដែលអក្ខរាវិរុទ្ធ តាមវិធានវេយ្យាករណ៍ ។ បើគេចង់ដឹងថាសិស្សយល់ហើយឬនៅចំពោះវិធានទីមួយ ៗ គេយកឧទាហរណ៍មកសូត្រឲ្យសិស្សទាំងអស់គ្នាសរសេរក្នុងក្ដារឆ្នួន ។ បើមានសិស្សភាគច្រើនសរសេរមិនត្រូវ គឺថាពុំទាន់យល់ ។

គេមិនយកបទដែលរៀននេះមកសូត្រឲ្យសិស្សសរសេរតាមក្នុងពេលនោះភ្លាម ៗ ទេ ។ គេទុកឲ្យរំលងមួយថ្ងៃ ឬពីរថ្ងៃ ទើបគេយកបទនោះមកសូត្រឲ្យសិស្សសរសេរតាម ។

ម្យ៉ាងទៀតគេជ្រើសយកបទឯណាផ្សេងពីបទនោះមកសូត្រឲ្យសិស្សសរសេរតាម ។ ក្នុងបទនេះគេប្រើពាក្យដែលមានអក្ខរាវិរុទ្ធ ស្រដៀងនឹងពាក្យដែលបានបង្រៀនរួចមកហើយ ។

ក្នុងវេលាដែលសិស្សទាំងអស់ សរសេរតាមសូត្រក្នុងសៀវភៅ គេត្រូវចាត់សិស្សម្នាក់ ឲ្យទៅសរសេរតាមសូត្រនៅលើក្ដារខៀនបញ្ឈរ ដែលគេបាំងនឹងកាំងនន ឬ លើក្ដារខៀនបញ្ឈរដែលគេបង្វិលទៅក្រោយបាន ។ គេយកបទដែលសរសេរលើក្ដារខៀននេះ ឲ្យសិស្សទាំងអស់គ្នាកែ ។

បើគេចាត់សិស្សណាដែលពូកែជាងគេ ឲ្យទៅសរសេរនៅលើក្ដារ-

ខៀនបញ្ឈរ នោះមុខជាគ្មានការស៊ីទឹងធ្វើទេ ។ បើគេប្រើសិស្សដែលខ្សោយជាងគេវិញ ឲ្យទៅសរសេរនៅលើក្ដារខៀនបញ្ឈរ នោះប្រហែលជាគេកែមិនអស់ទេ ក្នុងពេលសរសេរតាមសូត្រនោះ ។ ហេតុដូច្នេះ គេគប្បីឲ្យសិស្សមធ្យម ទៅសរសេរនៅលើក្ដារខៀនបញ្ឈរ ។

របៀបបង្រៀនសរសេរតាមសូត្រ - បញ្ជាក់ (Dictée de contrôle)

១– គេអានបទដែលយកមកសូត្រឲ្យសិស្សសរសេរ រួចគេសួរសិស្ស តើក្នុងបទនេះគេនិយាយអំពីអ្វី ? ។

២– គេសូត្របួន - ប្រាំម៉ាត់ឲ្យសិស្សស្ដាប់ ឲ្យវាថាតាមឲ្យវាសរសេរ ។ គេឲ្យសិស្សថាតាម មុនវាសរសេរ ព្រោះគេចង់បង្ហឹកវាឲ្យស្ដាប់សិន មុននឹងសរសេរ ។ បើសិស្សរបស់គេថ្នឹកហើយ គេក៏មិនបាច់ឲ្យវាថាតាមដែរ ។

៣– គេនាំសិស្សទាំងអស់គ្នា ឲ្យកែបទដែលសិស្សសរសេរនៅលើក្ដារខៀនបញ្ឈរ ។ គេឲ្យសិស្សទាំងអស់គ្នា បិទសៀវភៅរបស់វា ។ គេចាត់ឲ្យសិស្សម្នាក់អានមួយឃ្លា គេសួរទៅសិស្សទាំងអស់ថា នរណាឃើញមានខុស ? ។ គេចាត់សិស្សណាម្នាក់ដែលបានលើកដៃ ឲ្យវាទៅកែពាក្យណាដែលវាឃើញនៅលើក្ដារខៀនបញ្ឈរ ។

បើមានពាក្យណា ដែលរេទៅតាមវិធាននៃវេយ្យាករណ៍ គេសួរសិស្សថា ហេតុដូចម្ដេច បានជាគេសរសេរយ៉ាងនេះ ? ។

៤_ ឲ្យសិស្សយកសៀវភៅមកកែ តាមបទដែលនៅលើក្ដារខៀនបញ្ឈរ ។ គ្រូត្រូវដើរត្រួតត្រាមើលសិស្ស ដែលវាកែសៀវភៅរបស់វា ។ បើមានពេល គេត្រៀតដាក់ពិន្ទុ ឲ្យសិស្សខ្លះដែរក្នុងពេលនោះ ។

របៀបបង្រៀនវេយ្យាករណ៍

១_ នាំសិស្សឲ្យពិនិត្យ នាម គុណនាម កិរិយាស័ព្ទ ប្រធានកម្ម ។ល។ ប្រើក្នុងបទដែលរៀនអាន ដែលសរសេរតាមសូត្រ ឬក្នុងឧទាហរណ៍ដែលគេសរសេរដាក់លើក្ដារខៀនបញ្ឈរ ។

២_ នាំសិស្សឲ្យរកវិធាន ។ បើសិស្សរកពុំឃើញ គេចោទសួរសិស្ស នាំវាឲ្យរកទាល់តែបាន ។

៣- ឲ្យសិស្សចម្លងឧទាហរណ៍ និងវិធាន ដាក់ក្នុងសៀវភៅទុកធ្វើជាមេរៀន ។ បើសិស្សនីមួយ ៗ មានសៀវភៅវេយ្យាករណ៍ហើយ គេគ្រាន់តែប្រាប់ឈ្មោះសៀវភៅនោះ ព្រមទាំងចង្អុលលេខទំព័រហើយនិងលេខរៀងរបស់មេរៀន ។

៤– គេដាក់ការហាត់ឲ្យសិស្សធ្វើ ។

របៀបបង្រៀនមេសូត្រ

ក្នុងមួយថ្ងៃ ៗ គេឲ្យយ៉ាងតិចមេសូត្រមួយ យ៉ាងច្រើនមេសូត្រពីរ ។ សិស្សត្រូវចាំមេសូត្ររបស់វាទាំងអស់ ។ ក្នុងមួយពេល គេមិនឲ្យសូត្រតែមេថ្មីនោះទេ គេឲ្យសូត្រទាំងថ្មីទាំងចាស់ ។ គេឲ្យសូត្រដូចជាគេបង្រៀនអានត្រង់ ខ ដែលសិស្សអានម្នាក់ម្ដង ៗ គឺគេមិនឲ្យសិស្សម្នាក់សូត្រមេមួយទាល់តែចប់ទេ សិស្សម្នាក់ ៗ សូត្របានបន្តិច គេឲ្យសិស្សម្នាក់ទៀតសូត្រត ។

ក) នៅថ្នាក់ដែលសិស្សពុំទាន់ចេះអាន

១ – គ្រូបញ្ចេញសេចក្ដីមួយឃ្លា ដោយច្បាស់លាស់ ហើយមួយ ៗ ផង ។ បើមានពាក្យណាដែលសិស្សពុំទាន់ស្គាល់ន័យរបស់ពាក្យនោះ គេត្រូវពន្យល់ពាក្យនោះសិន ដូចកាលគេបង្រៀនអាន ។

២– ឲ្យសិស្សថាតាមម្នាក់ម្ដង ៗ មួយពួកម្ដង ៗ ។

គេរើសសិស្សណាដែលពូកែជាងគេ ឲ្យថាតាមម្នាក់ម្ដង ៗ រួចឲ្យសិស្សដែលអន់បន្តិច ថាតាមព្រម ៗ គ្នា មួយពួកម្ដង ៗ ។

នៅទីបំផុត គេឲ្យសិស្សដែលខ្សោយជាងគេ ថាតាមម្នាក់ម្ដងៗ មួយពួកម្ដងៗ ។

៣– គ្រូបញ្ចេញសេចក្ដីមួយឃ្លាទៀត តពីឃ្លាមុន ។ គេនាំសិស្សឲ្យថាតាម ដូចបានពណ៌នាក្នុង ១ ទី ២ ខាងលើនេះ ។

៤– ឲ្យសិស្សថាតាមទាំងពីរឃ្លា ម្នាក់ម្ដងៗ មួយពួកម្ដងៗ ម្នាក់ម្ដងៗ ដូចក្នុង ១ ទី ២ ខាងលើនេះ ។

គេថែមមួយឃ្លាម្ដងៗ ឲ្យសិស្សថាតាម ដូចក្នុង ១ ទី ២ លុះអស់បទដែលត្រូវបង្រៀន ។

១) នៅថ្នាក់ដែលសិស្សចេះអាន

គេសរសេរមេសូត្រនៅលើក្ដារខៀនបញ្ជរ មុនពេលចូលរៀន ។

១– គ្រូអានបទនេះមួយចប់ ឲ្យសិស្សស្ដាប់ ព្រមទាំងពន្យល់ពាក្យណាដែលសិស្សពុំទាន់ស្គាល់ន័យរបស់ពាក្យនោះ ដូចកាលបង្រៀនអាន ។

២– ឲ្យសិស្សអានបទនេះ ម្នាក់ម្ដងៗ មួយពួកម្ដងៗ ដូចកាលបង្រៀនអាន ។ ក្នុងវេលាដែលសិស្សកំពុងអាន គេលុបពាក្យមួយម្ដងៗ ។ មុនដំបូងគេលុបពាក្យ បន្ទាប់បន្ទំ ដូចជា ប្រធាន កម្ម ។

នៅទីបំផុត គេលុបកិរិយាស័ព្ទៗ សិស្សនៅតែមានតៗគ្នា ម្នាក់ម្ដងៗ មួយពួកម្ដងៗ លុះត្រាតែគេលុបបទនោះអស់រលីង នៅលើក្ដារខៀនបញ្ឈរ ។

នៅថ្នាក់ឧត្ដមដ្ឋាន បើគេឲ្យសិស្សសរសេរបទនេះឡើងវិញ លើក្រដាសសំណៅមួយសន្លឹក ក៏ជាការល្អដែរ ។ គេឲ្យកែបទរបស់សិស្ស ដូចជាគេកែបទសរសេរតាមសូត្រ គឺឲ្យសិស្សមធ្យមម្នាក់ចម្លងបទរបស់វា ដាក់លើក្ដារខៀនបញ្ឈរ ដើម្បីឲ្យសិស្សកែទាំងអស់គ្នា ។

របៀបរៀនសរសេរអក្សរផ្ចង់

នៅថ្នាក់តូចៗ គេមិនបាច់ឲ្យសិស្សដឹកបន្ទាត់ទៀតៗ ស្របៗគ្នាទេ ហើយគេឲ្យសរសេរតែ ១ ភាគ ២ បន្ទាត់ស្របក្នុងសៀវភៅ ក៏ល្មមហើយ ។

១_ គ្រូសរសេរអក្សរ ដែលត្រូវបង្រៀននៅលើក្ដារខៀនបញ្ឈរ ព្រមទាំងបង្ហាញសិស្សឲ្យឃើញច្បាស់ថា: អក្សរនេះគេចាប់ពីត្រង់នេះ អក្សរនោះ គេចាប់ពីត្រង់នោះ ។ គេបង្ហើរស្ទាបប៉ាកកាត្រង់នេះ គេសង្កត់ស្ទាបប៉ាកកាត្រង់នោះ ។

២_ ហៅសិស្សម្នាក់ឲ្យមកសរសេរអក្សរនៅលើក្ដារខៀន

បញ្ឈរ ឲ្យសិស្សទាំងអស់គ្នាមើល តើមានខុសឆ្គងត្រង់ណាខ្លះ ដើម្បីឲ្យវាកែឲ្យបានត្រឹមត្រូវឡើង ។

៣– ឲ្យសិស្សសរសេរទាំងអស់គ្នា ក្នុងក្ដារខៀន ឬ ក្នុងសៀវភៅតែមួយបន្ទាត់សិន ។ ក្នុងពេលនេះ គ្រូត្រូវដើរគន់មើល ក្រែងមានសិស្សណា សរសេរអក្សរនោះមិនសម ដើម្បីនឹងសរសេរអក្សរនោះបង្ហាញសិស្ស ទុកជាគំរូនៅក្នុងក្ដារខៀន ឬ ក្នុងសៀវភៅរបស់សិស្ស ។

បើមានសិស្សភាគច្រើន សរសេរអក្សរមិនបានល្អ គ្រូត្រូវបញ្ឈប់សិស្សកុំឲ្យសរសេរតទៅទៀត ហើយត្រូវទៅសរសេរអក្សរនោះ នៅលើក្ដារខៀនបញ្ឈរម្ដងទៀត ថែមទាំងពន្យល់ជាថ្មីឡើង ។

៤_ឲ្យសិស្សសរសេរអក្សរ មួយឬពីរបន្ទាត់តទៅទៀត។ តាមធម្មតា អក្សរបន្ទាត់ទី ២ ឬ ទី ៣ ត្រូវមានភាពល្អជាងអក្សរបន្ទាត់ទី ១ ។ គេត្រូវឲ្យសិស្សសរសេរមួយ ៗ ហើយដោយផ្ចិតផ្ចង់ផង ។

របៀបបង្រៀនគូរគំនូរ

ក្នុងវិធីនេះ ដំបូងគេត្រូវបង្រៀនសិស្សឲ្យចេះគូសបន្ទាត់ សណ្ដាក ឈរ ទ្រេតទៅខាងឆ្វេង – ខាងស្ដាំ កោង និងដៃទទេ ឥតប្រើបន្ទាត់ ហើយមិនឲ្យបង្ហិលសៀវភៅរបស់វាផង គឺសិស្សត្រូវដាក់សៀវភៅរបស់វា

ត្រង់ណានៅលើតុ សៀវភៅនោះត្រូវនៅដដែល ត្រង់កន្លែងនោះ ។

ដើម្បីនឹងបង្រៀនសិស្សឲ្យគូសបន្ទាត់ គេឲ្យវាចុចពង្រីត ៗ គ្នា រួចគេឲ្យវាគូសបន្ទាត់នឹងខ្មៅដៃរបស់វា យ៉ាងស្រាលលើពង្រីតនោះ ៗ លុះធ្វើយ៉ាងនេះបានត្រឹមត្រូវហើយ ទើបសិស្សគូសសង្កត់នឹងខ្មៅដៃយកជាស្រេច ។ បើឲ្យសិស្សគូររបស់អ្វី គេត្រូវដាក់របស់នោះនៅចំពីមុខសិស្សដើម្បីឲ្យវាឃើញទាំងអស់គ្នា ។

១ _ គ្រូគូររបស់នោះនៅលើក្ដារខៀនបញ្ឈរ ដោយសួរសិស្សដែលអង្គុយចំពីមុខរបស់នោះថា: ឯងមើលទៅឃើញបន្ទាត់បែបណា ? គេត្រូវទៅគូសនៅលើក្ដារខៀនបញ្ឈរ បន្ទាត់ដែលសិស្សឃើញនោះគឺ បន្ទាត់ សណ្ដូក ឈរ ទ្រេត កោង ។

គេត្រូវគូរគំនូរពីរទៀតនៅលើក្ដារខៀនបញ្ឈរ គំនូរមួយធ្វើតាមចម្លើយនៃសិស្សដែលអង្គុយខាងស្ដាំ គំនូរមួយទៀតធ្វើតាមចម្លើយនៃសិស្សដែលអង្គុយខាងឆ្វេង ។

នៅថ្នាក់ខ្ពស់ ៗ ក្នុងគំនូរនីមួយ ៗ ត្រូវឲ្យមានបន្ទាត់ឈរត្រង់មួយពុះរបស់នោះជាពីរចំណែក ត្រង់កន្លែងណាដែលគេឃើញទៅជិតខ្លួនគេ ហើយនឹងបន្ទាត់សណ្ដូកមួយ ធ្វើឲ្យឃើញថា របស់ដែលគេគូរនោះដាក់លើឬក្រោម ខ្សែភ្នែករបស់អ្នកគូរ ។

២– គ្រូលុបគំនូរដែលបានធ្វើនៅលើក្ដារខៀនបញ្ឈរ ។

៣– សិស្សនីមួយ ៗ គូររបស់នោះ តាមភាពដែលគេមើលទៅឃើញ ហើយដាក់ស្រមោលផង ។

៤– គ្រូឲ្យពិន្ទុ ៗ គ្រូត្រូវទៅអង្គុយត្រង់កន្លែងដែលសិស្សអង្គុយគូរ ផ្ទៀបគំនូរដែលសិស្សធ្វើ នឹងរបស់ដែលឲ្យគូរ ទើបដាក់ពិន្ទុឲ្យគំនូរនីមួយ ៗ តាមការគួរ ។

របៀបចោទសួរសិស្សតែមាត់ទទេ

ពាក្យចោទនីមួយ ៗ ត្រូវឲ្យច្បាស់លាស់ ឲ្យប្រាកដហើយឲ្យល្មមនឹងចំណេះរបស់សិស្សផង ។ ឯពាក្យចោទដែលសន្មតថាមិនប្រាកដនោះ គឺសិស្សឆ្លើយយ៉ាងនេះក៏បាន យ៉ាងនោះក៏បានដែរ ។ គ្រូត្រូវរៀបចំពាក្យចោទទាំងប៉ុន្មានដោយហ្មត់ចត់ ហើយកត់ទុកក្នុងសៀវភៅតែងបង្រៀន ។

គ្រូត្រូវចោទសួរចំពោះទៅសិស្សទាំងអស់គ្នា ៗ គេទុកពេលបន្តិចឲ្យសិស្សគិតសិន ។ សិស្សណាដែលរកចម្លើយឃើញ សិស្សនោះត្រូវលើកដៃស្ដាំ ។ បើមានសិស្សភាគច្រើនមិនលើកដៃ នោះប្រហែលជាគេមិនបានស្ដាប់ពាក្យចោទរបស់គ្រូ ឬគេមិនយល់ពាក្យចោទនោះ ។ ដូច្នេះ មុននឹងឲ្យសិស្សឆ្លើយ គេឲ្យសិស្សមួយ ឬពីរនាក់ សូត្រពាក្យសួរ

នោះទៀតវិញសិន ។ បើសិស្សណាឆ្លើយមិនរួច គ្រូមិនត្រូវបង្អាប់បន្ទុះ បំអកឡកឡឺយ ស្តីបន្ទោសវាឡើយ ។ គ្រូត្រូវធ្វើជាមិនដឹងមិនយល់ ហើយតម្រូវទៅសិស្សម្នាក់ទៀតដែលវាលើកដៃ ឲ្យឆ្លើយតាមពាក្យសួរ ។ បើគ្មានសិស្សណាអាចនឹងឆ្លើយបាន តាមពាក្យចោទនោះទេ ពាក្យសួរនោះជ្រៅពេកលើសបំណេះសិស្ស ។ បើដូច្នេះមែន គ្រូត្រូវកែពាក្យចោទ ត្រូវសួរបែបផ្សេងទៅវិញ ។

ពាក្យចោទសួរមានពីរយ៉ាង :

ក) ពាក្យសួរលំនាំ ;

ខ) ពាក្យសួរបញ្ឈាក់ ។

គេប្រើពាក្យសួរលំនាំ ក្នុងពេលដែលគេបង្រៀន ។ លុះដល់គេបង្រៀនរួចហើយ បើគេចង់ដឹងថា សិស្សយល់ហើយឬនៅ គេប្រើពាក្យសួរបញ្ឈាក់ ។

អំពីនិយាយឆ្លងឆ្លើយគ្នា (La conversation)

សិស្សច្រើនចេះតែឆ្លើយ មិនសូវចេះសួរ ។ ហេតុនេះ គួរយើងបង្ហាត់សិស្សឲ្យចេះឆ្លើយ ចេះសួរ គឺនិយាយឆ្លងឆ្លើយគ្នា ។

និយាយឆ្លងឆ្លើយគ្នាមានពីរយ៉ាង :

ក) និយាយឆ្លងឆ្លើយគ្នាក្នុងវង្សត្រកូល ឧបមា : អ្នកឈ្មោះអ្វី? អ្នកអាយុប៉ុន្មាន? ឪពុកអ្នកឈ្មោះអ្វី? ម្ដាយអ្នកឈ្មោះអ្វី? ម្ដាយឪពុកអ្នករកស៊ីធ្វើការអ្វី? គាត់នៅតំបន់ណា? គាត់មានកូនប៉ុន្មាននាក់? ប្រុសប៉ុន្មាន? ស្រីប៉ុន្មាន? អ្នកមានបងប្រុសឬទេ? បងប្រុសអ្នកធ្វើការអ្វី? អ្នកមានប្អូនស្រីឬទេ? ប្អូនស្រីអ្នកធ្វើការអ្វី? ។ល។

ខ) និយាយឆ្លងឆ្លើយគ្នាក្នុងភាគនៃការសិក្សា ឧបមាដូចថា ក្នុងថ្ងៃនេះ គេបង្រៀនអំពីសំលៀកបំពាក់ គេចោទសួរចំពោះទៅលើរូបសិស្សនីមួយ ៗ ដូចមានតទៅ : អ្នកស្លៀកអ្វី? អ្នកពាក់អ្វី? នរណាដេរខោអាវនេះឲ្យអ្នក? ខោអាវរបស់អ្នកថ្លៃប៉ុន្មាន? ។ល។

តាមពាក្យសួរខាងលើនេះ សិស្សឆ្លើយមិនដូចគ្នាទេ ។ សូមប្រយ័ត្នកុំប្រឡំ ហាត់ភាសា នឹងហាត់និយាយឆ្លងឆ្លើយគ្នា ។

បើគេសួរថា : ចៅសមស្លៀកអ្វី? សិស្សទាំងអស់ឆ្លើយដូចគ្នាថា: "ចៅសមស្លៀកខោខ្លី" ។ គេឲ្យសិស្ស ២ – ៣ – នាក់ថាតាម: "ចៅសមស្លៀកខោខ្លី" ។ បង្រៀនបែបនេះ គេហៅថាហាត់ភាសា ។

បើគេប្រើពាក្យសួរនេះ អ្នកស្លៀកអ្វី? ចៅសមឆ្លើយថា: "ខ្ញុំស្លៀកខោខ្លី" ។ ចៅសុខឆ្លើយថា: "ខ្ញុំស្លៀកខោជើងវែង" ។ នាងសៅឆ្លើយថា: "ខ្ញុំស្លៀកសំពត់" ។ ធ្វើបែបនេះគេហៅថា: បង្ហាត់

និយាយឆ្លងឆ្លើយគ្នា ។

របៀបបង្ហាត់និយាយឆ្លងឆ្លើយគ្នា

គ្រូចោទសួរចំពោះទៅសិស្សទាំងអស់គ្នា ។ សិស្សណាដែលឆ្លើយរួចហើយ ត្រូវសួរទៅគូកនវាម្នាក់ ដូចជាគ្រូបានសួរវា ។ សិស្សនេះទៀតឆ្លើយរួចហើយ ត្រូវសួរទៅគូកនវាម្នាក់ផ្សេងទៀត ។

គ្រូសួរមួយឃ្លាទៀតចំពោះទៅសិស្សទាំងអស់គ្នា ។ សិស្សណាដែលបានឆ្លើយរួចហើយ ត្រូវសួរទៅគូកនវា ដូចបានពណ៌នាខាងលើនេះ ។ លុះសិស្សឆ្លើយត្រឹមត្រូវហើយ គេឲ្យសិស្សយកពាក្យចោទទាំងពីរឃ្លាមកសួរគូកនរបស់វា ។

គ្រូថែមពាក្យសួរមួយទៀត ។ លុះសិស្សឆ្លើយបានត្រឹមត្រូវហើយ គេឲ្យសិស្សនីមួយ ៗ យកពាក្យចោទទាំងបីមកសួរគូកនរបស់វា ។

កន្លះមួយពេល ៗ គេបង្ហាត់សិស្សឲ្យចេះប្រើពាក្យចោទ ៤ ឬ ៥ ហើយឲ្យចេះឆ្លើយនឹងពាក្យចោទនេះ ក៏ល្មមហើយ ។

លុះអស់ពាក្យសួរ ដែលគេបានរៀបចំទុកជាមុន គ្រូត្រូវចាំស្តាប់សិស្សវាសួរទៅគ្នាវា ហើយនឹងចាំស្តាប់សិស្សវាឆ្លើយមកវិញ ដើម្បីនឹងឲ្យសិស្សកែពាក្យចោទ នឹងចម្លើយរបស់វា ។

របៀបរៀនប្រែភាសា

ជួនគេត្រូវប្រែភាសាខ្មែរ ទៅជាភាសាបារាំង ។ ជួនគេត្រូវប្រែភាសាបារាំង ទៅជាភាសាខ្មែរ ។ ពាក្យខ្មែរនីមួយ ៗ គេប្រែបាន២ – ៣ យ៉ាង ជាភាសាបារាំង ។ ពាក្យបារាំងនីមួយ ៗ គេប្រែបាន ២ – ៣ យ៉ាងជាភាសាខ្មែរ ។ ឯការប្រែភាសា ក៏ធ្វើដូចជាការតែងសេចក្ដីដែរ ។ គេនាំសិស្សឲ្យប្រែតែមាត់ទទេសិន ដូចមានរបៀបតទៅនេះ :

១_ ឲ្យប្រែពាក្យ ណាដែលពិបាក ដែលសិស្សមិនអាចនឹងប្រែបានដោយខ្លួនឯង ។

២– ឲ្យប្រែឃ្លាទាំងមូល ៗ ជួនណាគេស្ដាប់ពុំបាន សេចក្ដីខ្មែរដែលប្រែតាមសេចក្ដីបារាំង ឬ សេចក្ដីបារាំងដែលប្រែតាមសេចក្ដីខ្មែរ ។ ហេតុដូច្នេះ គេឲ្យសម្រួលឃ្លានីមួយ ៗ ឲ្យគេស្ដាប់បាន តាមភាសាដែលគេប្រែមកនោះ ។

៣_ ឲ្យប្រែបទទាំងមូល ៗ ការនេះសិស្សត្រូវធ្វើក្រៅពីពេលបង្រៀន ។ លុះអស់រយៈកាលហើយ គេប្រមូលសៀវភៅរបស់សិស្ស យកមកពិនិត្យមើល ដើម្បីនឹងគូសពីក្រោម នឹងទឹកក្រហម ពាក្យណា ឬឃ្លាណា ដែលប្រែមិនសមរម្យ ហើយនឹងដាក់ពិន្ទុឲ្យតាមការគួរ ។

គេឲ្យកែការប្រែភាសា ដូចជាគេកែការតែងសេចក្ដី (សូមមើលរបៀបនេះនៅទំព័រ ១២) ។

របៀបបង្ហាត់សូត្រពាក្យ (Exercices phonétiques)

ក្នុងភាសាខ្មែរមានពាក្យខ្លះ ដែលសិស្សសូត្រមិនត្រឹមត្រូវ ដូចជាក្នុងភាសាបារាំងដែរ ។ ឧបមា ដូចជា :

ក) ពាក្យ " រៀប " នឹង " រាប " សិស្សច្រើនថា ដូចបែបនេះ : "ខ្ញុំរាបដំណើរទៅសៀមរៀប" ជំនួស "ខ្ញុំរៀបដំណើរទៅសៀមរាប" ។

ខ) ពាក្យ "វាង" នឹង "វៀង" សិស្សច្រើនថាដូច្នេះ : "យើងត្រូវចៀសវៀងអំពើអាក្រក់" ជំនួស "យើងត្រូវចៀសវាងអំពើអាក្រក់" ។

គេជ្រើសពាក្យបែបនេះ ក្នុងបទដែលបង្រៀនមើលយកមកបង្ហាត់សិស្សឲ្យសូត្រ ព្រមទាំងពាក្យឯទៀតដែលមានសម្លេងស្រដៀងគ្នា ។

គេបង្ហាត់សិស្សឲ្យសូត្រ ពាក្យតែឯកឯង ពាក្យមួយពួក ពាក្យដែលនៅក្នុងមួយឃ្លា តាមរបៀបខាងក្រោមនេះ :

១– គ្រូសូត្រពាក្យ ពាក្យមួយពួក ឬពាក្យមួយឃ្លា ឲ្យសិស្សស្ដាប់ ឲ្យវាឃើញ តើគេធ្វើបបូរមាត់ដូចម្ដេច គេដាក់អណ្ដាតយ៉ាងណា គេរកមធ្យោបាយអ្វីមកធ្វើឲ្យសិស្សឃើញ ដូចជាផ្លុំភ្លើង ដូចជាហួច ។ល។

២- ឲ្យសិស្សហៅតាម ម្នាក់ម្ដង ៗ លុះត្រាសិស្សសូត្របានត្រឹមត្រូវ ។ គេមិនឲ្យសិស្សថាតាមមួយពួកម្ដង ៗ ព្រមគ្នាទេ ព្រោះគេមិនអាចនឹងដឹងថា សិស្សនេះសូត្រត្រូវ សិស្សនោះសូត្រខុស ។

របៀបបង្ហាត់គិតលេខនឹងប្រាជ្ញា (Exercices de calcul mental)

គេបង្ហាត់សិស្សឲ្យគិតលេខនឹងប្រាជ្ញា រវាងប្រហែល ៥ នាទី ខាងដើមវេលាដែលគេបង្រៀននព្វន្ត រង្វាស់រង្វាល់ ឬរេខាគណិតសាស្ត្រ ។

នៅថ្នាក់តូច ៗ គេឲ្យសិស្សថែមចំនួន ២ - ៣ - ៤ - ៥ ទៅលើចំនួនណាមួយ គេឲ្យសិស្សដកចំនួន ២ - ៣ - ៤ - ៥ ពីចំនួនណាមួយ គេឲ្យសិស្សទ្វេចំនួនតូច ៗ គេឲ្យសិស្សរកពាក់កណ្ដាលចំនួននីមួយ ៗ ។

ឧបមាដូចជា បង្ហាត់សិស្ស ឲ្យថែមចំនួន ២ ទៅលើចំនួនណាមួយ គ្រូត្រូវប្រកាសប្រាប់សិស្សទាំងអស់គ្នាថា : យើងត្រូវថែមពីរ ៗ ចាប់ពី ១ ទៅ ។ សិស្សទាំងអស់ប្រុងខ្លួនចាំឆ្លើយ ។ គ្រូចាត់សិស្សនេះឲ្យឆ្លើយតែមាត់ទទេថា (៣) ចាត់សិស្សម្នាក់ទៀតឲ្យឆ្លើយត ៗ សិស្សនោះត្រូវឆ្លើយថា (៥) ។ គេឲ្យសិស្សថែមពីរ ៗ យ៉ាងនេះតែមាត់ទទេ ទៅដល់ចំនួនណាដែលគេបានបង្រៀនរួចមកហើយ គឺដូចជាគេបានបង្រៀនដល់ចំនួន (៣០) គេមិនឲ្យហួសពីចំនួននេះទេ ។

ឧបមាដូចជា បង្ហាត់សិស្សឲ្យដកពីរ ៗ ពីចំនួនណាមួយ ត្រូវប្រកាសប្រាប់សិស្សទាំងអស់គ្នាថា : យើងត្រូវដកពីរ ៗ ពី ២៩ ទៅ ។ សិស្សទាំងអស់ប្រជែងខ្លួនចាំឆ្លើយ ។ សិស្សនេះត្រូវឆ្លើយថា (២៧) សិស្សនោះត្រូវឆ្លើយតទៅទៀតថា (២៥) ។ គេឲ្យសិស្សដកពីរ ៗ តែមាត់ទទេ លុះត្រាតាល់តែអស់ចំនួន ។

ដើម្បីនឹងថែម ៣ – ៤ – ៥ ទៅលើចំនួនណាមួយ ឬនឹងដក ៣ – ៤ – ៥ ពីចំនួនណាមួយ គេធ្វើដូចរបៀបខាងលើនេះដែរ ។

របៀបបង្រៀនគិតគណនឹងប្រាជ្ញា (calcul mental)

គេបង្រៀនឲ្យគិតរកនឹងប្រាជ្ញា ដើម្បីឲ្យចេះថែមចំនួនមួយ ទៅលើចំនួនមួយ ឲ្យចេះដកចំនួនមួយពីចំនួនមួយ ឲ្យចេះរកចំនួនដែលឡើងច្រើនដង ឲ្យចេះរកចំនួនដែលថយចុះច្រើនដង ។

ឧបមាដូចជា : ៥៧ + ៣២ ។

គេគិតដូច្នេះ ៥៧ នឹង ៣០ ត្រូវជា ៨៧

៨៧ នឹង ២ " ៨៩

គេគិតយ៉ាងនេះ ព្រោះលេខនៅក្នុងខ្ទង់ភាយ (៣២) តូច ។

ឧបមាដូចជា: ៤៦ + ២៧ ។

គេគិតដូច្នេះ ៤៦ នឹង ៣០ ត្រូវជា ៧៦

៧៦ ដក ៣ នៅសល់ ៧៣ ។

គេគិតយ៉ាងនេះ ព្រោះលេខក្នុងខ្ទង់រាយ (២៧) ធំ ។

១– **គ្រូនាំសិស្សឲ្យគិតរកនឹងប្រាជ្ញា** ម្នាក់ម្ដង ៗ មួយពួកម្ដង ៗ ដូចក្នុងឧទាហរណ៍ខាងលើនេះ លុះត្រាសិស្សយល់ទាំងអស់គ្នា រួចគេឲ្យវារកវិធាន ។

២– **ការហាត់ក្នុងក្ដារខៀន** ។ គេតាំងលេខនៅលើក្ដារខៀនបញ្ឈរ គេចុកឲ្យសិស្សគិតរក ដូចក្នុងឧទាហរណ៍ខាងលើនេះ រួចគេឲ្យសិស្សទាំងអស់គ្នា សរសេរចម្លើយរបស់វាដាក់ក្នុងក្ដារខៀន ហើយឲ្យលើកក្ដារខៀននោះបង្ហាញ ។ បើមានសិស្សណាឆ្លើយខុស គេឲ្យវាគិតរកដូចក្នុងខទី ១ ។

សូមកុំច្រឡំគិតរកនឹងប្រាជ្ញា នឹងការហាត់ធ្វើលេខតែមាត់ទទេ ។ ដូចជា ៤៦ + ២៧ សិស្សធ្វើលេខនេះតែមាត់ទទេដូច្នេះ: ៦ នឹង ៧ ត្រូវជា ១៣ ។ ១ នឹង ៤ ត្រូវជា ៥ ។ ៥ នឹង ២ ត្រូវជា ៧ ។ រួមទាំងអស់ត្រូវជា ៧៣ ។ ឯការគិតរកនឹងប្រាជ្ញាគេធ្វើតាមក្បួន ។

របៀបបង្រៀនផ្សំចំនួន សរសេរជាអានលេខ

ដើម្បីនឹងបង្រៀនផ្សំចំនួន ឲ្យឃើញជាក់ស្ដែង គេត្រូវយកគ្រាប់ឈើ ផ្លែឈើ ឬបន្ទះមកប្រើ ។ បើចំនួននោះតិចទេ គេប្រើម្រាមដៃនឹងម្រាមជើង ។

១_ គ្រូបង្ហាញចំនួនឲ្យសិស្សឃើញ ។

ក) ចំនួនពី ១ ដល់ ៥

គេយកគ្រាប់ឈើ ឬបន្ទះ ឬម្រាមដៃ ចំនួន ៣–២–៤–១–៥ មកបង្ហាញឲ្យសិស្សឃើញ ។

២– គ្រូត្រូវតែសរសេរលើក្ដារខៀនបញ្ឈរលេខ ៣–២–៤–១

–៥ ដោយច្បាស់លាស់ឲ្យសិស្សមើល ។ គេបង្រៀនសិស្សឲ្យចេះសរសេរលេខអស់នោះ ដូចជាគេបង្រៀនសិស្សឲ្យសរសេរអក្សរ (សូមមើលរបៀបបង្រៀនសរសេរអក្សរនៅទំព័រទី ៤) ។

បើត្រូវបង្រៀនចំនួន ៧ គ្រូត្រូវធ្វើឲ្យសិស្សឃើញជាក់ច្បាស់ថាហេតុអ្វីបានជាគេឲ្យឈ្មោះចំនួននោះថាប្រាំពីរ ។ គេយកគ្រាប់ឈើ ឬបន្ទះ ឬម្រាមដៃ ៥ ហើយនឹង ២ មកផ្សំគ្នាឲ្យសិស្សឃើញ : ៥ ហើយនឹង ២ ត្រូវជា ៧ ។

គេផ្ទុំចំនួន ៩ – ៦ – ៨ ឲ្យសិស្សឃើញ ដូចជាចំនួន ៧ ដែរ ។

៩ គេយក ៥ ផ្ទុំនឹង ៤ ទើបបានជា ៩ ។

៦ –ដ– ៥ –ដ– ១ –ដ– ៦ ។

៨ –ដ– ៥ –ដ– ៣ –ដ– ៨ ។

១) ចំនួនពី ១០ ដល់ ១៥

គេយកគ្រាប់ឈើ ឬចង្កឹះ មកផ្ទុំឲ្យសិស្សមើល ។

ឧបមាដូចជា ចំនួន ១៣ គេយកចង្កឹះ ១០ ហើយនឹងចង្កឹះ ៣ មកផ្ទុំគ្នា ។ គេប្រាប់សិស្សថា ១០ ហើយនឹង ៣ ត្រូវជា ១៣ ។ គេត្រាលេខ ១៣ នៅលើក្តារខៀនបញ្ជរឲ្យសិស្សមើល ។ គេបង្ហាញឲ្យសិស្សឃើញថា : ខ្ទង់រាយនៅខាងស្តាំ ខ្ទង់ដប់នៅខាងឆ្វេង ។

ដើម្បីនឹងបង្រៀនចំនួនឯទៀត ដូចជា ១៥ – ១២ – ១៦ ។ល។ គេប្រើរបៀបដូចខាងលើនេះដែរ ។

គេមិនផ្ទុំចំនួនទាំងអស់បង្ហាញសិស្សទេ គេឲ្យសិស្សផ្ទុំចំនួនខ្លះផង នឹងគ្រាប់ឈើ ឬនឹងចង្កឹះ ឲ្យរកសរសេរលេខនោះ (ដូចជា ១៤.១៧-១១ –១៩ – ១២ គឺចំនួនដែលគេមិនទាន់បង្ហាញ) នៅលើក្តារខៀនបញ្ជរ ។

ដើម្បីនឹងផ្ទុំចំនួន ពី ២០ ដល់ ២៩ ពី ៣០ ដល់ ៣៩

ពី ៤០ ដល់ ៤៩ ។ល។ គេធ្វើដូចរបៀបខាងលើនេះដែរ ។ បើចំនួននោះច្រើនពេក គេរកបន្ទះមកបង្ហាញសិស្សមិនគ្រប់ គេយកបន្ទះមួយដែលគេសន្មតឲ្យដឹងថា បន្ទះនេះជំនួស ១០ បន្ទះនោះជំនួស ១០០ ។

៣– ឲ្យសិស្សសរសេរចំនួនក្នុងក្តារឆ្នួន រួចគេឲ្យកាន់លើកក្តារឆ្នួនបង្ហាញ ។ បើមានសិស្សណាសរសេរលេខនោះខុស គេឲ្យកាន់កែតាមលេខដែលគេបានសរសេរនៅលើក្តារខៀនបញ្ឈរ ។ បើសិស្សចេះអាន–ចេះសរសេរ គេឲ្យកាន់សរសេរចំនួននោះជាអក្សរ ។

៤– ឲ្យសិស្សអានលេខ ដែលគេបានបង្រៀនហើយ ហើយដែលគេបានសរសេរទុកនៅលើក្តារខៀនបញ្ឈរ រួចគេលុបលេខអស់នោះចេញ ។

៥– គ្រូត្រូវឲ្យសិស្សសរសេរនៅក្នុងក្តារឆ្នួន លេខដែលគេបានបង្រៀនរួចមកហើយ ។

នៅទីបំផុត គេឲ្យសិស្សរៀនរាប់ លេខទាំងអស់ដែលគេបានបង្រៀន ។

របៀបបង្រៀនធ្វើលេខ

គេទាញឧទាហរណ៍ដោយដាក់ស្តែងយកមកបង្ហាញសិស្សឲ្យឃើញ

ច្បាស់ថា បែបនេះគេត្រូវធ្វើលេខបូក បែបនោះគេត្រូវធ្វើលេខសង បែបយ៉ាងនេះគេធ្វើលេខគុណ បែបយ៉ាងនោះគេត្រូវធ្វើលេខចែក ។

ដើម្បីនឹងធ្វើឲ្យសិស្សឃើញថា គេត្រូវប្រើលេខគុណ គួរគេយកឧទាហរណ៍យ៉ាងនេះ សៀវភៅមួយថ្លៃ ១២រ, សៀវភៅ ៦ ថ្លៃកើនឡើងច្រើនដងទៅទៀត គឺឡើងប្រាំមួយដង ។

ដើម្បីនឹងធ្វើឲ្យសិស្សឃើញថា ហេតុដូចម្ដេចគេប្រើលេខចែក គួរគេយកឧទាហរណ៍ដូចនេះ : ជាងម្នាក់ធ្វើការមួយអាទិត្យបាន ១៨២រ, ។ បើធ្វើបានតែមួយថ្ងៃទេ ជាងនោះត្រូវបានប្រាក់ថយចុះមកជាច្រើនដង គឺចុះប្រាំពីរដង ។

គេតាំងលេខនៅលើក្ដារខៀនបញ្ជរ ព្រមតាំងពន្យល់សិស្ស អំពីរបៀបដែលគេតាំងលេខនោះ ។

១– គ្រូធ្វើលេខនៅលើក្ដារខៀនបញ្ជរ ដោយចោទសួរ

សិស្សទាំងអស់គ្នា ។ គ្រូគ្រាន់តែចាំសរសេរចម្លើយរបស់សិស្ស នៅលើក្ដារខៀនបញ្ជរ ។

២– ឲ្យសិស្សម្នាក់មកធ្វើលេខនៅលើក្ដារខៀនបញ្ជរ ។

គេមិនយកលេខដែលធ្វើអម្បាញ់មិញមកឲ្យសិស្សធ្វើទេ ។ គេយកលេខមួយទៀតស្រដៀងគ្នាមកឲ្យសិស្សធ្វើ ដើម្បីចង់ដឹងថាយល់ហើយឬនៅ។

បើសិស្សនេះធ្វើលេខទៅដោយមានខុសគ្គន៍ ឬធ្វើទៅមិនរួច គ្រូត្រូវសួរទៅសិស្សណា ដែលលើកដៃ ៗ ឯសិស្សដែលធ្វើលេខនៅលើក្ដារខៀនបញ្ឈរ ត្រូវថាតាមគេ ហើយត្រូវធ្វើលេខនោះតទៅទៀត ៗ

៣– ឲ្យសិស្សទាំងអស់គ្នាធ្វើលេខក្នុងក្ដារឆ្នួន ៗ គេសូត្រលេខឲ្យសិស្សសរសេរក្នុងក្ដារឆ្នួន រួចគេទុកឲ្យធ្វើលេខនោះ ៗ លុះអស់រយៈកាល គេឲ្យលើកក្ដារឆ្នួនបង្ហាញ ៗ សិស្សណាដែលធ្វើលេខខុសក្នុងក្ដារឆ្នួន ត្រូវទៅធ្វើលេខនោះ នៅលើក្ដារខៀនបញ្ឈរ ៗ បើធ្វើទៅមិនរួច ឬដោយមានខុសគ្គន៍ គេឲ្យសិស្សដែលលើកដៃជួយ ៗ

៤– ទៅម្នាក់ខ្ពស់ ៗ គេនាំសិស្សឲ្យរកមូលវិធាន ៗ

របៀបកែការហាត់ធ្វើលេខ

គេកែការហាត់ធ្វើលេខ ដូចជាគេកែការហាត់គ្រប់មុខ ដែលបានពណ៌នារួចមកហើយក្នុងទំព័រទី ១៣ ៗ

១– កែនៅលើក្ដារខៀនបញ្ឈរ ៗ គេចាត់សិស្សម្នាក់ គឺសិស្សណាដែលសរសេររហ័សហើយច្បាស់លាស់ផង ឲ្យទៅឈរជិតក្ដារខៀនបញ្ឈរ ដើម្បីចាំសរសេរចម្លើយរបស់គូកនវា ៗ គេចោទសួរចំពោះទៅសិស្សទាំងអស់គ្នា ៗ គេចាត់សិស្សម្នាក់ឲ្យធ្វើលេខ តែមាត់ទទេ

កន្ទ្រង់ ៗ គេឲ្យសិស្សដែលឈរជិតក្ដារខៀនបញ្ឈរសរសេរចម្លើយរបស់សិស្សនោះ ៗ ក្នុងលេខនីមួយ ៗ គេឲ្យសិស្ស ២-៣ នាក់ធ្វើ ៗ ម្នាក់ធ្វើបានបន្តិច គេហាត់សិស្សម្នាក់ទៀតឲ្យធ្វើតទៅ ៗ បើមានសិស្សណាឆ្លើយខុស សិស្សឯទៀតត្រូវលើកដៃ ៗ

២– កែក្នុងសៀវភៅរបស់សិស្ស ៗ គេឲ្យសិស្សទាំងអស់គ្នា កែការហាត់របស់ក៏ តាមលេខដែលគេបានធ្វើនៅលើក្ដារខៀនបញ្ឈរ ៗ

របៀបបង្រៀនដោះស្រាយចំណោទ

១– ឲ្យសិស្សអានចំណោទ ដែលគេសរសេរដាក់លើក្ដារខៀនបញ្ឈរ មុនពេលចូលរៀន ៗ គេពន្យល់ពាក្យណាដែលសិស្សពុំទាន់ស្គាល់ ៗ

២– គ្រូហៅសួរសិស្សក្នុងចំណោទនោះ ដូចមានតទៅ : ចំនួននេះ គឺអ្វី ? ចំនួននោះ គឺអ្វី ? ក្នុងចំណោទនេះ គេឲ្យយើងដឹងអ្វីខ្លះ ឬគេប្រាប់អ្វីខ្លះ ? ៗ

ក្នុងចំណោទនេះ គេឲ្យយើងរកអ្វី ឬគេសួរអ្វី ? ៗ ឧបមា គេសួរថ្លៃដើម ៗ គ្រូសួរទៅសិស្សទាំងអស់ថា : គេធ្វើយ៉ាងដូចម្ដេចទើបឃើញថ្លៃដើម ? សិស្សត្រូវឆ្លើយថា : គេយកថ្លៃលក់មកកាត់ចំណេញចេញ ៗ

គ្រូសួរទៅសិស្សតទៅទៀតថា : យើងស្គាល់ហើយឬនៅថ្លៃលក់? គេប្រាប់ចំណេញហើយឬនៅ? ។

គេសួរដេញត ៗ ដូចរបៀបខាងលើនេះ រហូតទៅដល់ចម្លើយនៃចំណោទនោះ ។

របៀបកែចំណោទ

គេកែចំណោទ ដូចជាគេកែការហាត់ធ្វើលេខ ដែលបានពណ៌នាខាងលើនេះ ឬ ដូចជាគេកែការហាត់គ្រប់មុខ ដែលបានរៀបរាប់រួចមកហើយ ក្នុងទំព័រលេខ ១៣ ។

របៀបបង្រៀនរង្វាស់

នៅថ្នាក់តូច ៗ គេបង្រៀនសិស្សឲ្យស្គាល់ ឲ្យចេះប្រើរង្វាស់ដែលគេប្រើជាធម្មតា ។

ដើម្បីនឹងបង្រៀនរង្វាស់ទីមួយ ៗ ដូចជា ម៉ែត្រ ដេស៊ីម៉ែត្រ ហត្ថ ចំអាម ។ល។ គេធ្វើដូចមានរបៀបតទៅនេះ :

១ – **ឲ្យពិនិត្យរង្វាស់** ។ គេមិនគ្រាន់តែធ្វើឲ្យសិស្សស្គាល់រូបរាងរង្វាស់ទីមួយ ៗ នោះទេ ។ គេធ្វើយ៉ាងម្ដេចឲ្យសិស្សឃើញថា រង្វាស់

នេះប្រវែងប៉ុណ្ណេះ រង្វាស់នោះប្រវែងប៉ុណ្ណោះ ៗ ឧបមាដូចជាបង្រៀនអំពីហត្ថ គេយកឈើ ឬ បន្ទះឫស្សី ឬ ខ្សែមួយកំណាត់ មកបង្ហាញសិស្សក៏បានដែរ ឲ្យតែវត្ថុនោះមានប្រវែង ១ ហត្ថ ៗ គេឲ្យសិស្សបង្ហាញប្រវែង១ហត្ថនៅលើវត្ថុរបស់វា ទឹងចង្អុលដៃវាទាំងពីរ គេយកហត្ថទៅវាស់ប្រវែងដែលសិស្សបង្ហាញនោះ ៗ គេឲ្យសិស្សរកវត្ថុក្នុងថ្នាក់រៀន របស់អ្វីដែលមានប្រវែង ១ ហត្ថ ហើយគេឲ្យវាយកហត្ថទៅវាស់របស់នោះ ៗ

២– ឲ្យស្មាន ឲ្យវាស់ ៗ គេរកវត្ថុក្នុងថ្នាក់រៀន របស់អ្វីដែលមានប្រវែងធំជាងហត្ថ ២-៤-៣-៥ ដង ឲ្យសិស្សទាំងអស់គ្នាមើល ស្មាន រួចឲ្យវាសរសេរចម្លើយរបស់វាដាក់ក្នុងក្ដារជនួន ៗ សិស្សណាឆ្លើយខុស ត្រូវយកហត្ថទៅវាស់របស់នោះ ៗ

៣– ឲ្យសង្កេតសណ្ឋាននៃរង្វាស់នីមួយៗ ហើយនឹងរកប្រយោជន៍នៃរង្វាស់នោះ ៗ

បើរង្វាស់ ដែលគេបង្រៀននោះធំជាង ហត្ថ ជាងម៉ែត្រ ដូចជា សិន ដេកាម៉ែត្រ ហិកតូម៉ែត្រ ។ល។ គេនាំសិស្សចេញពីក្នុងថ្នាក់រៀន គេឲ្យវាវាស់ពីត្រង់នេះ ទៅត្រង់នោះ ដើម្បីឲ្យវាឃើញប្រាកដថា ប្រវែងនេះគេហៅថា ១ សិន ប្រវែងនោះគេហៅថា ១ ហិកតូម៉ែត្រ ៗ

របៀបបង្រៀនរង្វាល់

១– ឲ្យពិនិត្យរង្វាល់ ។ ដើម្បីនឹងបង្រៀនរង្វាល់តូច ៗ ដូចជា លីត្រ ដេស៊ីលីត្រ ។ល។ គេមិនគ្រាន់តែយករង្វាល់នោះ មកបង្ហាញសិស្សទេ គេត្រូវធ្វើម្តេចឲ្យសិស្សឃើញច្បាស់ ចំណុះរបស់រង្វាល់នោះ ។

ឧបមាដូចជា បង្រៀនអំពីដេស៊ីលីត្រ គេចាក់ទឹកទៅក្នុងដេស៊ីលីត្រ រួចគេផ្ទេរទឹកនោះទៅក្នុងកែវ ១ ហើយគេបង្ហាញសិស្សថា : នេះទឹក ១ ដេស៊ីលីត្រ ។ គេឲ្យសិស្សរករបស់អ្វីដែលគេប្រើជាធម្មតា ហើយដែលមានចំណុះ ១ ដេស៊ីលីត្រ ។

២– ឲ្យស្មាន ឲ្យវាល់ ។ គេយកកែវ ១ ផ្សេងទៀត មកចាក់ទឹកឲ្យច្រើនជាង ១ ដេស៊ីលីត្រ ២–៤–៣–៥ ដង ដាក់ជិតកែវដែលមានទឹក ១ ដេស៊ីលីត្រ ហើយឲ្យសិស្សទាំងអស់គ្នាមើល ស្មាន រួចឲ្យវាសរសេរចម្លើយរបស់វាដាក់ក្នុងក្តារខៀន ។ សិស្សណាឆ្លើយខុស គេឲ្យសិស្សនោះទៅវាល់ ។

៣– ឲ្យសង្កេតសណ្ឋាននៃរង្វាល់នីមួយ ៗ ហើយនឹងរកប្រយោជន៍នៃរង្វាល់នោះ ។

បើគេបង្រៀនរង្វាល់ធំ ៗ ដូចជា : ដេកាលីត្រ ហិកតូលីត្រ

កន្តាំង ទៅ ។ល។ គេនាំសិស្សឲ្យពិនិត្យបែបយ៉ាងនេះ ។ គេចាក់ដីខ្សាច់ ឬអាចម៍រណារ ឬអង្កាមទៅក្នុងដេកាលីត្រ ឬកន្តាំង រួចគេចាក់ដីខ្សាច់នោះ ឬអាចម៍រណារនោះ ឬអង្កាមនោះ គរនៅលើដី ដើម្បីឲ្យសិស្សឃើញច្បាស់ថា: នេះចំណុះ ១ ដេកាលីត្រ នេះចំណុះ ១ កន្តាំង ។

គេឲ្យសិស្សរករបស់អ្វីដែលគេប្រើជាធម្មតា ហើយដែលមានចំណុះប្រហែល ១ ដេកាលីត្រ ឬ ១ កន្តាំង ។

បើគេចង់ឲ្យសិស្សស្មាន គេចាក់ដីខ្សាច់ ឬ អាចម៍រណារ ឬ អង្កាម ១ គំនរទៀត ជិតគំនរដែលគេបង្ហាញ រួចគេឲ្យរាស្មាន ឲ្យរាក់ល់ ។

របៀបបង្រៀនទម្ងន់

១– ឲ្យពិនិត្យទម្ងន់ ។ គេមិនគ្រាន់តែឲ្យសិស្សស្គាល់រូបរាងកូនទម្ងន់នីមួយ ៗ ទេ ។ គេឲ្យសិស្សបំណាំទម្ងន់នីមួយ ៗ ដូចជា នាឡិ ដេកាក្រាម ហិកតូក្រាម ។ល។ ដោយលើកស្ទង់នឹងដៃ ។

២– ឲ្យស្មាន ឲ្យថ្លឹង ។ ដើម្បីឲ្យសិស្សស្មានវត្ថុនីមួយៗ គេឲ្យសិស្សកាន់នៅដៃម្ខាង ទម្ងន់ដែលគេបង្រៀន នៅដៃម្ខាងទៀត វត្ថុដែលគេឲ្យស្មាន ។ សិស្សណាស្មានខុស គេឲ្យសិស្សនោះយកវត្ថុទៅថ្លឹងនឹងជញ្ជីង ។

៣_ ឲ្យសង្កេតសណ្ឋាននៃកូនទម្ងន់ ហើយនឹងជញ្ជីង ដែលគេប្រើជាធម្មតា ។

របៀបបង្រៀនរូបិយវត្ថុ

១_ ឲ្យពិនិត្យរូបិយវត្ថុ ។ សិស្សសំគាល់ដោយពន៌ ក្បាច់ រចនា ស្នូរសម្លេង លេខ ឬ អក្សរ ។

២_ ឲ្យរៀនប្តូរ នឹងថែមប្រាក់ ។ ដើម្បីនឹងហ្វឹកហ្វឺនសិស្ស ឲ្យចេះប្តូរ ឬថែមប្រាក់ ត្រូវឲ្យមានរូបិយវត្ថុជាច្រើន ។ បើមានរូបិយវត្ថុ មិនគ្រប់គ្រាន់ទេ គួរយកក្រដាសក្រាស់ដែលមានពណ៌ផ្សេង ៗ ពីគ្នា មក កាត់ជាវង់មូល ជាពន៌ ៤ ជ្រុងទ្រវែង មានតូច មានធំ ជំនួសរូបិយវត្ថុ ដែលគេចាយវាយសព្វថ្ងៃ ។

ដើម្បីនឹងប្តូរប្រាក់ គេឲ្យសិស្សម្នាក់យកប្រាក់របស់វាទៅដូរនឹងប្រាក់ របស់សិស្សម្នាក់ទៀត ដូចគេតែងធ្វើជាធម្មតា ។ ដើម្បីនឹងបង្ហាត់សិស្ស ឲ្យចេះថែមប្រាក់ គេឲ្យសិស្សម្នាក់ធ្វើជាអ្នកលក់ សិស្សម្នាក់ទៀតធ្វើជា អ្នកទិញ ។ សិស្សដែលធ្វើជាអ្នកលក់ ត្រូវចេះថែមប្រាក់ទៅឲ្យគេ ដូច ជាអ្នកលក់ទំនិញ ។ សិស្សដែលទទួលប្រាក់ពីគេ ត្រូវឲ្យចេះរាប់ប្រាក់ នោះ ដោយត្រឹមត្រូវ ។

នៅថ្នាក់ខ្ពស់ ៗ គេឲ្យសិស្សពិនិត្យផ្កាស់ ឬផ្កាល់ ជាប្រធានរូប ហើយ គេឲ្យរកផ្កាស់ ឬផ្កាល់ ដែលធំ ឬតូចជាងផ្កាស់ ឬផ្កាល់ជាប្រធាននោះ ៗ គេឲ្យសិស្សដឹងច្បាស់ថា ផ្កាស់ ឬផ្កាល់នីមួយ ៗ ធំ ឬតូចជាងគ្នាប៉ុន្មានដង ៗ គេហ្វឹកហ្វឺនសិស្ស ឲ្យចេះសរសេរ ចេះអានចំនួននៃផ្កាស់ ឬផ្កាល់នីមួយ ៗ ៗ

របៀបបង្រៀនរេខាគណិតសាស្ត្រ (La géométrie)

. ដើម្បីនឹងបង្រៀន ឧបមាដូចជាផ្ទៃការងបួនជ្រុងទ្រវែង គេគូរផ្ទៃនោះនៅលើក្ដារខៀនបញ្ឈរ ៗ

១– នាំសិស្សពិនិត្យ ជ្រុង មុំ បណ្ដោយ ទទឹង បាត កំពស់ ៗ គេឲ្យសិស្សរក នៅក្នុងថ្នាក់រៀន របស់អ្វីដែលមានរាងដូចផ្ទៃដែលទើបនឹងពិនិត្យនេះ ៗ គេឲ្យសិស្សរកអត្ថន័យ ៗ

២– ធ្វើយ៉ាងម្ដេចឲ្យសិស្សឃើញច្បាស់ អំពីដំណើរ ដែលគេ :

ក– រកបរិវេណ ៗ ឧបមា ដូចជាទីធ្លាមួយរាងបួនជ្រុងទ្រវែង បណ្ដោយមាន ៥ ម. ទទឹង ៣ ម. ៗ គេយកបណ្ដោយ ៥ ម. ថែមទទឹង ៣ ម. ថែមបណ្ដោយ ៥ ម. ទៀត ទទឹង ៣ ម. ទៀត ឬយក

បណ្តោយ ៥ ម. ថែមទទឹង ៣ ម. មកទៀត គឺ ប + ទ + ប + ទ. ឬ (ប × ២) + (ទ × ២) ឬ (ប + ទ) × ២ ។

គេបង្ហាញឲ្យសិស្សឃើញច្បាស់យ៉ាងនេះ រួចគេនាំឲ្យរកមូលវិធានហើយឲ្យហាត់រកបរិវេណក្នុងការផ្ទះ ។

ខ – រកផ្ទៃ ។ គេធ្វើឲ្យសិស្សឃើញថា ក្នុងមួយស្រទាប់ក្រោមមាន ៥ ម. ក្រឡា ក្នុងផ្ទៃតាំងមូលមាន ៣ ស្រទាប់គឺ ៥ ម. ក្រឡាបីដង ត្រូវជា ១៥ ម. ក្រឡា ។ គេយកបណ្តោយមកគុណនឹងទទឹង គឺ ប. × ទ. ឬ ១ ម² × ៥ × ៣ = ១៥ ម² ។

គ – រកបណ្តោយ ។ គេយកផ្ទៃមកចែកនឹងទទឹង គឺ $\frac{ផ}{ទ}$ ឬ $\frac{១៥}{៣}$ = ៥ ម. ។

ឃ – រកទទឹង ។ គេយកផ្ទៃមកចែកនឹងបណ្តោយ គឺ $\frac{ផ}{ប}$ ឬ $\frac{១៥}{៥}$ = ៣ ម. ។

របៀបបង្រៀនវត្ថុស្ថាព្យាយន៍

ដែលហៅថាវត្ថុស្ថាព្យាយន៍ គឺគេយកវត្ថុមួយមកបង្រៀនសិស្សៗ បើគ្មានវត្ថុទេ គេមិនអាចនឹងបង្រៀនបានឡើយ ។ ហេតុដូច្នេះ មុននឹងបង្រៀនវត្ថុស្ថាព្យាយន៍ គេត្រូវប្រមូល មុនពេលចូលរៀន នូវវត្ថុដែល

ត្រូវបង្រៀន ព្រមទាំងរបស់អ្វីដែលគេត្រូវការប្រើក្នុងពេលបង្រៀននោះៗ

ឧបមា ដូចជាបង្រៀនអំពីអំបិល គេត្រូវរកអំបិលគ្រប់មុខ ទឹក កែវ ស្លាបព្រាដែក ទៀន ឈើគូស ។ល។

១_ នាំសិស្សពិនិត្យ:

ក– ដឹងភ្នែក: សិស្សអាចឃើញរាង ពណ៌របស់វត្ថុនោះៗ

ខ – ដឹងដៃ: សិស្សអាចដឹងថាវត្ថុនោះ រឹង ទន់ រលីង គគ្រាត ក្តៅ ឬ ត្រជាក់ ។

គ – ដឹងច្រមុះ: សិស្សអាចដឹងក្លិនវត្ថុនោះ ៗ មានវត្ថុខ្លះ ដែលគេស្គាល់បានដោយអាស្រ័យនឹងច្រមុះ ដូចជា ប្រេងកាត ប្រេងសាំង ទឹកត្រី ។ល។

ឃ– ដឹងអណ្តាត: សិស្សអាចដឹងថា វត្ថុនោះមានជាតិ ផ្អែម ជូរ ប្រៃ ល្វីង ចត់ ។ល។

ង– ដឹងត្រចៀក: សិស្សអាចដឹងថា វត្ថុនោះមានសូរយ៉ាងនេះ វត្ថុនោះមានសូរយ៉ាងនោះ ៗ លោហធាតុនីមួយ ៗ មានសូរទីទៃ ៗ ពីគ្នា ។

សូមកុំភ្លេចថា គេមិនប្រើញាណទាំង ៥ នេះ ចំពោះទៅលើវត្ថុទាំងអស់ទេ គេមានចំលងខ្លះដែរ ។ ដូចជាបង្រៀនអំពី

អំបិល គេមិនត្រូវប្រើប្រមុះទេ បង្រៀនអំពីប្រេងកាត គេមិនត្រូវប្រើត្រចៀកទេ ។ល។

២– នាំសិស្សធ្វើការពិសោធន៍ ដែលគួរធ្វើបាននឹងវត្ថុ ដែលគេយកមកបង្រៀននោះ ។

ឧបមា ដូចជាអំពីអំបិល បើគេដាក់អំបិលទៅក្នុងទឹក អំបិលនោះរលាយ ។ បើគេយកទឹកនេះមកភ្លក់ គេដឹងថាទឹកនេះប្រៃ ពីព្រោះក្នុងទឹកនេះមានជាតិអំបិល ដូចជាទឹកសមុទ្រ ។ បើគេយកទឹកប្រៃនេះទៅរំងាស់ គេឃើញនៅសល់អំបិល ។ល។

៣– នាំសិស្សឲ្យរកប្រយោជន៍នៃវត្ថុនោះ ។

៤– ឲ្យមេរៀនសង្ខេប ។

គេនាំសិស្សឲ្យពិនិត្យ ដូចបានពណ៌នាខាងលើនេះ ហើយបើគេសរសេរនៅលើក្ដារខៀនបញ្ជរ ចម្លើយណាសំខាន់ៗរបស់សិស្ស ដើម្បីទុកធ្វើជាមេរៀនសង្ខេបនោះ ជាការប្រសើរណាស់ ។

របៀបបង្រៀនចរិយាសាស្ត្រ

គេបង្រៀនចរិយាសាស្ត្រ បានពីរយ៉ាង :

ក– ម្យ៉ាងគឺក្នុងថ្ងៃណា ពេលណា នៅកន្លែងណាក៏បាន ។ បើ

គេឃើញសិស្សណា ក្មេងណា មនុស្សណា ប្រព្រឹត្តអ្វី គេសួរពិចារណាចំពោះទៅសិស្សរបស់គេថា ៖ សិស្សនោះ ក្មេងនោះ អ្នកនោះ បានប្រព្រឹត្តអ្វី ។ ការប្រព្រឹត្តនោះប្រសើរ ឬខុសត្រង់ពីគន្លងធម៌ ។ល។

គេពន្យល់សិស្សរបស់គេ ឲ្យយកតម្រាប់តាម ត្រង់ណាដែលត្រូវ ឲ្យចៀសវាងការប្រព្រឹត្តត្រង់ណាដែលខុស ។

១– ម្យ៉ាងទៀត គេនិទានរឿងខ្លី ៗ ដែលគេតែងខ្លួនគេ ឬគេដកយកពីក្នុងសៀវភៅ ឲ្យសិស្សទាំងអស់គ្នាស្ដាប់ ឲ្យវានិយាយឡើងវិញ ។ គេសួរពិចារណាក្នុងរឿងនោះ តើអ្នកនោះ សត្វនោះ ប្រព្រឹត្តយ៉ាងម្ដេច?។ គេពន្យល់សិស្សឲ្យយកតម្រាប់ណាដែលត្រូវ ឲ្យចៀសវាងទង្វើអំពើណាដែលពុំគប្បី ។ ជួនណាគេទាញយកពាក្យបុរាណមកបន្ថែមលើសេចក្ដីពន្យល់នោះ ។

លុះធ្វើយ៉ាងនេះរួចស្រេចហើយ គេដាក់មេរៀនខ្លី ៗ ឲ្យសិស្សចម្លង ។

របៀបបង្រៀនអនាម័យ

គេបង្រៀនអនាម័យ ដូចជាគេបង្រៀនចរិយាសាស្ត្រដែរ ។ តែចំពោះអនាម័យ គេត្រូវធ្វើការពិសោធន៍ឲ្យសិស្សឃើញ ។

ឧបមា ដូចជាគេពន្យល់សិស្សថា " អ្នកត្រូវដុះលាងដៃនឹងសាប៊ូ

មុនពេលបរិភោគ ព្រោះសាប៊ូនេះអាចកាត់ក្អែលបាន" ។ គេត្រូវយកទឹកហើយនឹងសាប៊ូមកដុះលាងដៃឲ្យសិស្សឃើញ ។

របៀបបង្រៀនភូមិសាស្ត្រ

ដើម្បីនឹងបង្រៀនអំពីភូមិសាស្ត្រ គេចាប់ពីកន្លែងដែលនៅជិតសិស្ស គឺអំពីកន្លែងរៀន ។ គេនាំសិស្សឲ្យពិនិត្យផែនទី កន្លែងរៀន ដែលគេគូរនៅលើក្តារខៀនបញ្ឈរ ឲ្យវាឃើញថា ទិសឯកើតនៅខាងស្តាំ, ទិសឯលិចនៅខាងឆ្វេង, ទិសឯជើងនៅខាងលើ, ទិសឯត្បូងនៅខាងក្រោម របស់នេះនៅត្រង់នេះ របស់នោះនៅត្រង់នោះ ។ល។

ដល់បង្រៀនអំពីសាលារៀន ភូមិ ឃុំ ។ល។ គេធ្វើដូចជាបង្រៀនអំពីកន្លែងរៀនដែរ ។ ក្រៅអំពីស្ទឹង ទន្លេ បឹង ភ្នំ ផ្លូវកាត់គ្នាទៅវិញទៅមក ។ល។ គេនាំសិស្សឲ្យសង្កេតអំពីបណ្តាជន របររកស៊ីរបស់អ្នកស្រុក មន្ទីរកងឃុំ ។ល។

ដើម្បីនឹងបង្រៀនភូមិសាស្ត្រ អំពីស្រុក ខេត្ត ប្រទេស ។ល។ គេថ្លែងឲ្យសិស្សស្តាប់ គេបង្ហាញព្រំប្រទល់ ភ្នំ ស្ទឹង ផ្លូវ ។ល។ នៅលើផែនទី ។ បើគេគូរនៅលើក្តារខៀនបញ្ឈរ ផែនទីខេត្ត ប្រទេស ។ល។ ឲ្យសិស្សមើល នោះជាការល្អណាស់ ។

ដល់ទៅពេល ដែលគេសួរបញ្ជាក់ក្នុងមេរៀនចាស់ គេឲ្យសិស្ស

គូរផែនទី នៅលើក្ដារខៀនបញ្ឈរ ។

របៀបបង្រៀនពង្សាវតារ

គេយករឿងព្រេង ឬរឿងដែលមានក្នុងសៀវភៅ មកនិទានមួយ-វគ្គម្ដងៗ ឲ្យសិស្សស្ដាប់ ឲ្យគេនិយាយរឿងនោះឡើងវិញ ។ គេពន្យល់ពាក្យពិបាកៗ គេសួរបញ្ជាក់ជារឿយៗ គេបង្ហាញទីកន្លែងនៅក្នុងផែនទី គេត្រាគោលមេរៀននៅលើក្ដារខៀនបញ្ឈរ ព្រមទាំងនាមស្ដេច និងសករាជ ។

របៀបបង្រៀនលោកនីតិ

គេនាំសិស្សឲ្យសង្កេតអំពីករណីយកិច្ចរបស់រាស្ត្រ និងមុខក្រសួងរបស់មន្ត្រីឃុំ ស្រុក ខេត្ត ។ នៅក្នុងសាលារៀន សិស្សមានករណីយកិច្ចដូចជាអ្នកស្រុកក្នុងឃុំដែរ មានច្បាប់ដែលត្រូវប្រតិបត្តិដែរ ។

គ្រូខ្លះមានគំនិតឲ្យសិស្សបោះឆ្នោតរើសគ្នាគេធ្វើជាសមាជិក ដែលត្រូវបញ្ចូលទៅក្នុងគណៈកម្មាធិការមួយ ដើម្បីតុបតែងច្បាប់សម្រាប់សាលារៀន បញ្ចូលទៅក្នុងគណៈកម្មាធិការ សម្រាប់កាត់ទោសនៃសិស្សណាដែលល្មើសបញ្ញត្តិរបស់សាលា ។ ឯគ្រូត្រូវចាំមើលការខុសត្រូវ ។ ធ្វើយ៉ាងនេះជាការប្រសើរដែរ ។

របៀបបង្រៀននៅកណ្ដាលវាល

គេមិនបង្រៀនតែក្នុងកន្លែងរៀនជានិច្ចទេ ។ ជួនកាលគេនាំសិស្ស ចេញទៅក្នុងផ្សារ សាលា ក្នុងភូមិ ។ គេនាំដើរលេងផង ហើយគេបង្រៀន ផង ។ តាមភាសាបារាំង គេហៅថា "ក្លាស្សប្រូមើណាដ" គឺ "បង្រៀន – ដើរលេង" ។ ពាក្យនេះដូចជាមិនសូវពីរោះនឹងស្ដាប់ គួរយើងសន្មតហៅថា "បង្រៀននៅកណ្ដាលវាល" ។ គ្រូមួយៗ គួរនាំសិស្សចេញពីកន្លែងរៀន បើយ៉ាងហោច ១ ខែម្ដង ក្នុងព្រឹកថ្ងៃពុធ ឬថ្ងៃសៅរ៍ ឆ្ពោះទៅកន្លែងណាមួយដែលបានពិនិត្យជាមុនរួចមកហើយ ដើម្បីនឹងបង្រៀនវិជ្ជាដូចមានតទៅ :

វិធីហាត់ប្រាណ : ក្នុងពេលដែលដើរនេះសិស្សត្រូវប្រើកម្លាំង កាយ ដូចក្នុងពេលគេបង្រៀនវិធីហាត់ប្រាណ ។

របៀបមាត្រាម៉ែត្រ : សិស្សចេញពីកន្លែងទៅ ពីម៉ោងប៉ុណ្ណេះ ទៅដល់កន្លែងនោះម៉ោងប៉ុណ្ណោះ វាដើរបានប៉ុណ្ណេះគីឡូម៉ែត្រ ក្នុងរវាង ប៉ុណ្ណោះមីនុត – ម៉ោង ។ សិស្សឃើញថា ១ គីឡូម៉ែត្រ គឺប្រវែងពី ត្រង់នេះទៅត្រង់នោះ វាឃើញថា វាដើរអស់រយៈប៉ុណ្ណោះមីនុត ។

ភូមិសាស្ត្រ : គេសួរសិស្សថា ផ្លូវនេះមកពីកន្លែងណា ទៅដល់

កន្លែងណា កាត់ភូមិណាខ្លះ ផ្លូវស្ទឹងអ្វី ៗ ស្ទឹងទេះទឹកយ៉ាងម្ដេច មាននាវាទៅមកបានឬទេ ចុះមកពីភ្នំណា ហូរធ្លាក់ទៅត្រង់ណា ។ល។

លោកគីតិ : សិស្សត្រូវដឹងថា អ្នកធ្វើដំណើរត្រូវដើរខាងណាថ្នល់ មុននឹងឆ្លងថ្នល់ត្រូវធ្វើម្ដេចខ្លះ ។

បរិយាសាស្ត្រ : បើសិស្សដើរទៅប្រទះនឹងចាស់ព្រឹទ្ធាចារ្យ នាម៉ឺនតូច - ធំ ត្រូវធ្វើម្ដេច ។

ពាក្យនិងភាសា : ក្នុងពេលដែលដើរនេះ សិស្សមានឱកាសច្រើនណាស់ នឹងរៀនពាក្យហើយនឹងភាសា ។

អនាម័យ : ដល់ភូមិនីមួយ ៗ គេបង្ហាញសិស្សឲ្យឃើញថា គេសំអាតក្រោមផ្ទះយ៉ាងដូចម្ដេច គេប្រមូលសំរាមចោលត្រង់ណា ។ល។

ពង្សាវតារ : កន្លែងនេះ វត្តនេះឈ្មោះអ្វី ហេតុអ្វីបានជាគេដាក់ឈ្មោះយ៉ាងនេះ ។ល។ ស្ដេចណាសាងប្រាសាទនេះ ។

តែងសេចក្ដី : លុះសិស្សត្រឡប់មកដល់កន្លែងរៀនវិញ គេនាំឲ្យពណ៌នាអំពីដំណើរដែលទើបនឹងធ្វើនោះ ។

ការរៀបចំវិធីបង្រៀន

គេត្រូវគិតរៀបចំនឹងបង្រៀន រាល់ថ្ងៃ មុនពេលចូលរៀន ។

ក) គេគិតរក តើថ្ងៃនេះគេបង្រៀនអំពីអ្វីខ្លះ ។

ខ) គេប្រមូលប្រដាប់ប្រដា ដែលត្រូវយកមកបង្រៀន ។

គ) គេសរសេរសេចក្ដីដែលរៀបចំនេះ ដាក់ក្នុងសៀវភៅមួយ ។ ក្នុងមេរៀនមួយ ៗ គេចុះរឿងដែលត្រូវបង្រៀន គោលនៃមេរៀននោះ ព្រមទាំងពាក្យពន្យល់ និងពាក្យសួរ ។ គេសរសេរមេរៀនសង្ខេប ឬការហាត់សរសេរក្នុងសៀវភៅរបស់គេ ឬគេចង្អុលទៅរកសៀវភៅណាដែលគេស្រង់មេរៀនសង្ខេប ឬការហាត់សរសេរនោះ ។

នៅថ្នាក់ខ្ពស់ ៗ ពេលទីមួយ ៗ ដែលត្រូវបង្រៀននព្វន្ត របៀបមាត្រាម៉ែត្រ រេខាគណិតសាស្ត្រ គួរចែកដូចមានតទៅ :

១– ការហាត់គិតរកនឹងប្រាជ្ញា ។

២– កែការហាត់ដែលឲ្យធ្វើពីថ្ងៃមុន ។

៣– សួរបញ្ជាក់ក្នុងមេរៀនពីថ្ងៃមុន ។

៤– មេរៀនក្នុងថ្ងៃនេះ ។

៥– ការហាត់សរសេរ ។

អំពីសៀវភៅសរសេររបស់សិស្ស

សិស្សនីមួយ ៗ ត្រូវមានសៀវភៅស្ដើងមួយសម្រាប់សរសេរការ.

ហាត់គ្រប់មុខ រាល់ថ្ងៃ ។

ក្នុងថ្នាក់នីមួយ ៗ ចាប់តាំងពីថ្នាក់បរិវុឌ្ឍណបានទៅ ត្រូវឲ្យមាន សៀវភៅក្រាស់មួយ សម្រាប់ឲ្យសិស្សសរសេរម្នាក់ ១ ថ្ងៃ កិច្ចការតាំង ប៉ុន្មានក្នុងកន្លែងរៀន ៗ សៀវភៅនេះ បើសិស្សសរសេរអស់ទំព័រ ហើយ ត្រូវតម្កល់ទុកក្នុងកន្លែងរៀន ៗ

គ្រូបង្រៀនហើយនឹងចាងហ្វាងសាលា ត្រូវជំនុំគ្នា ដើម្បីនឹងសម្រេច អំពីសៀវភៅឯទៀត ដូចជាសៀវភៅសរសេរអក្សរផ្ចង់ គំនូរ មេទន្ទេញ តែងសេចក្ដី មេរៀន ។ល។

ដែលមិនដឹងសេចក្តីគួរសម មិនគោរពចាស់ទុំ ក៏ព្រោះតែឪពុកម្តាយមិនប្រិតប្រៀបប្រដៅ ហេតុនេះអ្នកធ្វើដឹងត្រូវប្រយ័ត្នត្រង់ដាប់ដាក់ជង ៗ ឯម៉ែឪត្រូវស្តីប្រដៅកូនចៅឲ្យគោរពចាស់ទុំ កុំឲ្យខុសឆ្គង ៗ

១២- ដឹងរង្គោះបោះបណ្តោយ ,

ពាក្យនេះ លោកប្រាប់តាមត្រង់ បើដឹងរង្គោះត្រូវវាយដំបោះបណ្តោយទៅវិញទើបបានជាប់មាំ បើបោះបញ្ច្រាស់ មុខវាបេះរង្គោះខ្ទាំងទៅទៀត លោកពន្យល់ដោយប្រៀបធៀបថា បើអ្នកធំខឹងស្តីបន្ទោសយើង ៗ កុំតាលតប កុំជជែកតប្រកែកអ្វីឡើយ , បណ្តោយឲ្យលោកអស់កំហឹងសិនចាំយើងអធិប្បាយបំភ្លឺលោកជាខាងក្រោយ ធ្វើដូច្នេះទើបយើងបានសុខចំរើន ដូចជាដឹងរង្គោះត្រូវបោះបណ្តោយនោះដែរ ៗ

១៣- ដុតឲ្យខ្លោច ពោចឲ្យឆៅ

ពាក្យនេះ លោកតិះដៀលមនុស្សអាក្រក់ដែលចូលចិត្តតែញុះញង់គេឲ្យឈ្លោះប្រកែកបែកបាក់គ្នា បេះតែចាក់រុកអុចអាលឲ្យអ្នកនេះខឹងនឹងអ្នកនោះ រឿងតូចសោះ ធ្វើឲ្យរាលដាលទៅជាធំបាន ៗ មនុស្សបែបនេះឈ្មោះថា "ដុតឲ្យខ្លោចពោចឲ្យឆៅ" ៗ យើងមិនត្រូវធ្វើអំពើអាក្រក់យ៉ាងនេះទេ ៗ

១៤- ដូចក្រពើវង្វេងបឹង ,

ពាក្យនេះ លោកតិះដៀលមនុស្សអកតញ្ញូមិនដឹងគុណគេ ក្នុងពេលខ្លួនមានទុក្ខពឹងគេឲ្យជួយ លុះខ្លួនបានសុខហើយត្រឡប់ជាគេទោសគេវិញ ។ មានក្រពើមួយវង្វេងបឹងចូលទៅក្នុងព្រៃជ្រៅជួបនឹងតាពាស់ម្នាក់បរទេះមក អង្វរឲ្យតាគាត់ជូនទៅរកបឹង ។ តាជូនទៅដល់បឹងហើយ ក្រពើចាប់ទោសថាតានេះកាត្រក់ហ៊ានចងរឹតខ្លួន ទើបនាំគ្នាទៅប្តឹងសុភាទន្សាយ ៗឲ្យតាចងក្រពើម្តងទៀត ដើម្បីពិនិត្យមើលលុះចងតឹងមែនខែនហើយ សុភាទន្សាយប្រាប់តាឲ្យតាប់ក្រពើយកទៅស្ងោរស៊ីទៅ ។ ហេតុតែក្រពើរមិលគុណតានេះ បានជាស្លាប់ខ្លួន ទើបមានពាក្យថា "ដូចក្រពើវង្វេងបឹង" ។

សង្ខេបសុភាសិត ភាគ-៣ នឹងមាន អធិប្បាយទៅ ភាគ-៤ ទៀត

ដំណឹងសៀវភៅថ្មី

ផ្សាយចេញពីបណ្ណាគារ ប៊ុត-ឆាង ក្នុងពេលឆាប់ៗនេះ

១ – គណិតសម្រាំងទី ២ , ៣ , ៤

២ – បែបរៀនគន់ក្រូសយ៉ាងឆាប់

៣ – ប្រស្នាខត្ត ថ្នាក់មធ្យមដ្ឋាន - ឧត្តមដ្ឋាន

៤ – គាសាបដិវត្តន៍ (ខ្មែរប្រែជាបារាំង)

៥ – វិធីប្រើវណ្ណយុត្តិនិងល្ខសញ្ញា

៦ – អក្សរចល័តខ្មែរចំនើបថ្មី (សម្រាប់គ្រូ)

៧ – ការបាត់ថ្នាក់ខ្មែរ-បារាំង (សម្រាប់គ្រូ)

៨ – អក្ខរានុក្រមខ្មែរ (កម្រាស់ ២០០០ ទំព័របងក្រប,

នឹងផ្សាយលក់ក្នុងខែសីហានេះ)

តម្លៃ១៥០០